



โครงการประกวดผลงานด้านความรู้ทางการเงิน โครงการ Fin. ดี We can do

นวัตกรรมการสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

วิทยาลัยการอาชีพไชยา อาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญภาพ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กลุ่มเป้าหมาย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการทำนวัตกรรมการสอน.....	4
ขอบเขตการดำเนินงาน.....	4
การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การออม.....	7
ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและการ ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยศสิ้นพ.ศ. 2558.....	19
การจัดทำแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรวิชาชีพพระยศสิ้น ออมตามรอยพ่อ.....	43

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ด้านการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ	47
ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น.....	52
ตอนที่ 3 ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วินัยทางการเงินในเรื่องการออม.....	54
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผล.....	58
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	61
ภาคผนวก ก แผนการสอน หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ.....	62
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
ภาคผนวก ค หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ.....	66
ภาคผนวก ค คู่มือเกม Kahoot	69
ประวัติผู้ทำโครงการ.....	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ผลการสร้างหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ.....	47
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสอนหลักสูตรพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ.....	50
4.3 ตารางแสดงข้อมูล เพศ กลุ่มเรียน.....	52
4.4 ตารางแสดงข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ.....	53
4.5 แสดงเป้าหมายในการออม.....	54
4.6 แสดงรูปแบบการออมของกลุ่มเป้าหมายการเรียนรู้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ.....	55
4.7 แสดงรูปแบบการออมกับธนาคารโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนปกติ ที่ศึกษาต่อวิทยาลัยการอาชีพไผ่ยา ปีการศึกษา 2561.....	56
4.8 แสดงการบันทึกรายรับ รายจ่าย กลุ่มผู้ต้องขังหญิง.....	56

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
2.1 สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน.....	14
2.2 3 ขั้นตอนของการออมเงินอย่างฉลาด.....	15
2.3 เป้าหมายการออม.....	16
2.4 จัดการรายจ่ายไม่ให้เกิดเป็นปัญหา.....	17
2.5 รายจ่ายจำเป็น ไม่จำเป็น.....	18
2.6 จ่ายแล้วต้องจด.....	18

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแนวคิดของธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.) ตระหนักถึงปัญหาการขาดทักษะและวินัยทางการเงินของภาคครัวเรือนและหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง โดยประชาชนบางส่วนมีภาระหนี้สินตั้งแต่อายุน้อยจนกระทั่งเกษียณอายุ ตบอดจนความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย จึงร่วมกับศูนย์สถานศึกษาพอเพียง(ศสพ.) มูลนิธิยุวสถิรคุณ ส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศมีทักษะและวินัยทางการเงินที่ดี พร้อมมุ่งที่จะทำให้ผลที่เกิดขึ้นนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่สุด และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ซึ่งการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการการเงินได้อย่างเหมาะสมจะช่วยสร้างความเข้มแข็งและมั่นคงให้แก่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

การสร้างวินัยทางการเงินที่ดีให้แก่ภาคครัวเรือน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและพร้อมรับกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยครัวเรือนมีการประเมินฐานะทางการเงินและนำมาเป็นปัจจัยหลักในการพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะมีการก่อหนี้ในอนาคต(วินัยทางการเงิน : พลิชฐ์ โชติวัฒนกุล) ปัจจัยแรกคือ ความสมระหว่างรายได้ –รายจ่ายและการออม ปัจจัยที่สอง คือ สภาพคล่องของครัวเรือน ปัจจัยที่สาม คือ ภาระในการชำระหนี้ของครัวเรือน โดยสรุปพบว่า ระดับการออมของครัวเรือนไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก อีกทั้งข้อมูล หนี้สินครัวเรือนกับเศรษฐกิจภาคใต้ (ชนิษฐา วนะสุข และคณะ : ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้) กล่าวว่าจากการศึกษาครัวเรือนตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาหนี้ มีแนวคิดที่น่าสนใจ ดังนี้ 1) มีแหล่งรายได้ที่หลากหลาย 2) ลดค่าใช้จ่ายไม่จำเป็น 3) สร้างวินัยการออม 4) ไตร่ตรองก่อนก่อหนี้ พบว่าข้อเสนอแนะ คือการส่งเสริมวินัยทางการเงินทั้งด้านการใช้จ่าย และออมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคนิยมและวัตถุนิยม

จากผลการศึกษาดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การออม ถือเป็นเรื่องสำคัญในการวัดพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางการเงิน วิทยาลัยการอาชีพไชยา ได้รับรางวัลศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอน มีวิสัยทัศน์ คือ “วิทยาลัยการอาชีพไชยา เป็นสถานศึกษาต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อขับเคลื่อนแนวทางดังกล่าวจึงเป็นอีกเหตุผลให้เข้าร่วมโครงการประกวดผลงานด้านความรู้ทางการเงิน โครงการ Fin. ดี We can do. เพื่อขับเคลื่อนและขยายผลการส่งเสริมความรู้ทางการเงินเพื่อปรับพฤติกรรมกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีความรู้ทางการเงิน โดยนำเสนอในรูปแบบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ชื่อวิชา “ออมตามรอยพ่อ”



การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2558 กำหนดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีสมรรถนะอย่างน้อยหนึ่งหน่วยสมรรถนะ และมีระยะเวลาในการเรียนไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง การพัฒนาหลักสูตรและอนุมัติหลักสูตรโดยสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยได้รับอนุมัติการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นสำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นใช้อักษรย่อว่า “ปวพ.”

หลักในการนำ “การออม” มาสร้างเป็นหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อปลูกฝังนิสัยพื้นฐานให้รู้จักคุณค่าของเงิน ให้ออมเงินเป็น และใช้จ่ายเงินไปกับเรื่องที่เป็นประโยชน์ เป็นรากฐานสำคัญของชีวิต ซึ่งตรงกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของสถานศึกษา “พอเพียง ซื่อสัตย์ มีวินัย รับผิดชอบ จิตอาสาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักในการออมเงิน ขั้นตอนในการออม ก่อตั้งเป้าหมายการออม การบันทึกรายการออมและลงทุน การบันทึกรายรับ-รายจ่าย ประจำเดือนมาสร้างเนื้อหาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติ ใช้เวลาในการสอนหลักสูตรระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ” จำนวน 20 ชั่วโมง ทำการวัด ประเมินผลที่เกิดการเรียนรู้ตามสมรรถนะในการเรียนโดยใช้ใบงาน ใบความรู้ กิจกรรมฝึกปฏิบัติ วิดีโอ ต่างๆ และมีการติดตามผลการออมในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเลือกใช้เพื่อให้เกิดผลเชิงประจักษ์ ซึ่งเอกสาร ข้อมูลที่ใช้ได้จากรับการสนับสนุนจาก ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาการแห่งประเทศไทย และ ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ

จุดเด่นของการสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ” คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งรัฐและเอกชน สามารถนำไปใช้สอนแก่กลุ่มผู้เรียนและประชาชนทั่วไปได้โดยใช้ชื่อวิชาและรหัสวิชาตามที่วิทยาลัยการอาชีพไชยาขออนุมัติ ได้ตามความเหมาะสม และความต้องการของสถานศึกษานั้นๆ

ความรู้ทางการเงินที่นำมาใช้ การออมเงิน เป็นวิธีที่ในหลวง รัชกาลที่ 9 ได้ทรงริเริ่มใช้ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ จึงทำให้พระองค์มีเงินสะสมส่วนพระองค์จนสามารถซื้อรถจักรยาน และกล้องถ่ายรูปได้ด้วยพระองค์ ในขณะที่มีพระชนมพรรษาเพียง 8 พรรษา เท่านั้น ซึ่งการออมเงินให้เกิดผลสำเร็จนั้น ผู้ออมเงินต้องมีวินัย และความตั้งใจอย่างแท้จริง ในการออมเงิน

นอกจากนี้ผู้ออมเงินควรยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในขณะออมเงินด้วย คือ การออมเงินแบบพอดีโดยไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต เช่น หากมีรายรับน้อย ก็ควรเริ่มการออมด้วยจำนวนเงินที่ไม่มาก และไม่กระทบต่อการใช้จ่าย รวมถึงการนำเงินที่ได้จากการออมไปใช้จ่ายอย่างมีประโยชน์, ใช้จ่ายในสิ่งของที่จำเป็น และใช้จ่ายให้คุ้มค่ากับเงินที่เสียไปให้มากที่สุด

การประยุกต์ใช้แนวทางเรื่อง การออม โดยการสนับข้อมูล ความรู้จากศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) ธนาการแห่งประเทศไทย หนังสือเล่มเล็ก “สมุดเงินออม” โดยการอบรมความรู้พร้อมใบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ (SMART : เป้าหมายการออม)และใบกิจกรรม การวางแผนทางการเงินวิดีโอ เรื่องวางแผนการเงินอย่างเป็นระบบ วิดีโอเรื่อง ฉันมีเรื่องจะบอก เพื่อสอดแทรกให้เห็นถึงความสำคัญของการออม



วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ
3. เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงและวินัยทางการเงินเรื่องการออม

สมมติฐานการวิจัย

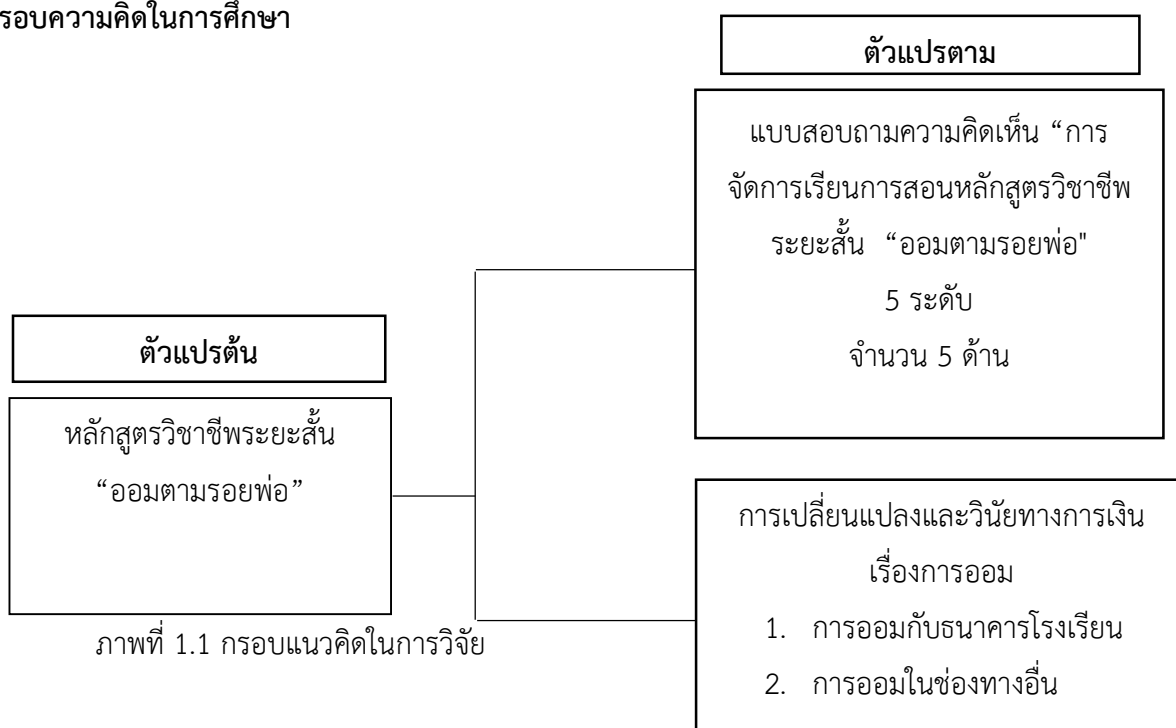
1. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ มีระดับความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป
2. วินัยทางการเงินเรื่องการออม มีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกเมื่อผ่านการอบรมวิชาชีพระยะสั้นออมตามรอยพ่อ

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น กลุ่มละ 20 คน โดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน กลุ่ม	จำนวนคน
1. ผู้เรียนในระบบ ระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพไชยา จำนวน 8 สาขา	8	160
2. ผู้เรียนทวิภาคี ระดับ ปวส.วิทยาลัยการอาชีพไชยา จำนวน 3 สาขา	3	60
3.กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ สำนักงานคุมประพฤติ จ.สุราษฎร์ธานี	3	60
4.กลุ่มผู้ต้องขังหญิง เรือนจำอำเภอไชยา	1	25
5. กลุ่มประชาชนทั่วไป	2	40
รวมทั้งสิ้น	17	345

กรอบความคิดในการศึกษา



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย



ผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการจัดทำวัตกรรมการสอน

ได้รูปแบบการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน คือ สามารถสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ” จำนวนชั่วโมง 20 ชั่วโมง เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ที่สร้างพฤติกรรมที่ยั่งยืนผ่านกระบวนการถ่ายทอดเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจให้ปฏิบัติสม่ำเสมอ

สร้างศักยภาพครู เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) สามารถถ่ายทอดความรู้และขยายผลในทักษะด้านการออมแก่ได้ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงิน คือ กลุ่มเป้าหมาย มีความพร้อมในการบริหารจัดการทางการเงินและสามารถตัดสินใจทางการเงินในแต่ละช่วงชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของตนเอง

ขอบเขตการดำเนินงาน

งบประมาณ และทรัพยากร จำนวน 61,000 บาท ดังนี้

แหล่งงบประมาณ : วิทยาลัยการอาชีพไชยา จำนวนเงิน 51,000 บาท

บุคลากร ครูวิทยาลัยการอาชีพไชยา ผู้ผ่านการอบรมความรู้ทางการเงิน ทำหน้าที่ฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ ใช้งบประมาณ ค่าตอบแทนการสอน ชั่วโมงละ 150 บาทจำนวน 17 กลุ่ม ๆ ละ 20 ชั่วโมง รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 51,000 บาท(ใช้งบประมาณของสถานศึกษา)

แหล่งงบประมาณ : ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวนเงิน 10,000 บาท

วัสดุ อุปกรณ์ ไวนิล หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ” จำนวนเงิน 1,000 บาท

เอกสารประกอบการสอน สมุดเงินออม ใบกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ปากกาเคมี ปากกาน้ำเงินสำหรับผู้เรียน กระดาษฟลิปชาร์ต รวมจำนวนเงิน 1,800 บาท

ค่าเช่าเล่มและค่าถ่ายเอกสาร 1,000 บาท

ค่าเก็บข้อมูล 200 บาท

ค่าถ่ายทำวิดีโอ และตัดต่อ 5,000 บาท

ของรางวัล 1,000 บาท

การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 345 คน ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

(1) การวัดและติดตามจำนวนเงินออม และการบันทึกรายรับ-รายจ่าย เพื่อวัดระดับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงิน

-ผู้เรียนในระบบ เป้าหมายในการออม รูปแบบในการออม เงินออมผ่านช่องทางธนาคารโรงเรียนของผู้เรียนที่ศึกษาต่อวิทยาลัยการอาชีพไชยา

เชิงคุณภาพ

(1) การศึกษาความพึงพอใจการเข้าอบรมหลักสูตรระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ”

(2) การติดตามผลการใช้เครื่องมือทางการเงิน “แบบบันทึกรายรับ-รายจ่าย”



เพื่อวัดระดับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงิน

วิธีการขยายผลในสถานศึกษาของตนเองและสถานศึกษาอื่น ๆ

ในสถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีพไชยา เปิดสอนระดับ ปวช.และ ปวส. เป็นการศึกษาในระบบ และทวิภาคี การสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ” สามารถตอบสนองกลุ่มเป้าหมายได้ทุกระดับชั้น เรียนรู้ง่ายและสามารถนำไปใช้ได้จริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้เมื่อ นักเรียน นักศึกษาในช่วงว่างจากวิชาเรียนปกติ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา(สอศ.) สามารถนำรายวิชาดังกล่าวซึ่งได้ขออนุมัติตามกรอบหลักสูตร เพื่อใช้ในการจัดสอนได้โดยใช้ครูที่มีความรู้ ในสถานศึกษาของตน มีคู่มือการสอนที่แสดงขั้นตอนกิจกรรมการสอน ใบงาน กิจกรรม เกม(Kahoot) วิดีโอ

สถานศึกษาอื่น ครูผู้นำหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นไปใช้ถ่ายทอดความรู้ได้ทุกระดับ เช่น โรงเรียน ประถม มัธยม ในเขตพื้นที่บริการ อ.ไชยา อ.ท่าชนะ อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี

หน่วยงานอื่น สำนักงานคุมประพฤติ จ.สุราษฎร์ธานี สาขาไชยา โดยให้ผู้ถูกคุมความประพฤติเข้ารับการอบรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกับบริบทของตนเอง

เรือนจำอำเภอไชยา กลุ่มผู้ต้องขังหญิง ได้รับความรู้และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใช้กับบริบทของตนเองเมื่อพ้นโทษ

ประชาชนทั่วไป การนำหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นไปเปิดสอนให้กลุ่มประชาชนทั่วไป สามารถนำเครื่องมือทางการเงินไปเผยแพร่เพื่อเข้าถึงการใช้เงิน การออมของประชาชนและขยายผลต่อยังคนในครอบครัวจากแนวการจัดการศึกษาในปัจจุบันพบว่า การจัดการเรียนการสอนได้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจตรงกันผู้จัดทำโครงการขอกำหนดความหมายของคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ดังนี้

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ หมายถึง นวัตกรรมการสอนที่วิทยาลัยการอาชีพไชยาจัดทำขึ้นในเรื่องของการออมเงิน ที่ใช้รูปแบบการฝึกอบรม ใบงาน เกมคำถามออนไลน์ Kahoot¹ ที่ผู้จัดทำโครงการคิดขึ้นมา โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ และจำนวนเวลาในการสอน 20 ชั่วโมง และใช้ข้อมูลเอกสารประกอบจากศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน(ศคง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความคิดเห็น การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ” หมายถึง การสอบถามความคิดเห็นด้านการสอนและเนื้อหาที่ผู้เข้าอบรมได้รับ โดยใช้การประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านตัวครูผู้สอน ด้านเทคนิคการสอน การวัดผลประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา รายละเอียด ดังนี้

¹เกม Kahoot(<https://kahoot.it>) เป็นโปรแกรมที่ใช้ตอบคำถามทางออนไลน์ พร้อมสรุปผลคะแนน คนที่ได้มากที่สุดเรียงลำดับเป็นรายบุคคล ด้วยการเล่นผ่านระบบออนไลน์ ที่ผู้เล่นต้องมีอุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้



- 1) **ด้านตัวครูผู้สอน** หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ สอนครบตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าอบรม ใช้ถ้อยคำและวางตัวได้ เหมาะสมกับสภาพความเป็นครู มีความตั้งใจในการสอนและเอาใจใส่ต่อผู้เข้าอบรม
- 2) **ด้านเทคนิคการสอน** หมายถึง มีเทคนิคในการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น มีการสอดแทรกคุณธรรม
- 3) **การวัดผลประเมินผล** หมายถึง มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลชัดเจน เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล
- 4) **ด้านสื่อการเรียนการสอน** หมายถึง มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีเอกสาร ใบความรู้ประกอบการสอน
- 5) **ด้านเนื้อหา** หมายถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน 3 ขั้นตอนของการออมอย่างฉลาด การลงทุนในรูปแบบต่างๆ จัดการรายจ่ายไม่ให้กลายเป็น ปัญหา บันทึกรายรับ รายจ่าย



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในกระบวนการทำงานผู้จัดทำโครงการได้ศึกษา เรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและรวบรวมข้อมูลในการสร้างนวัตกรรมการสอน หลักสูตรระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. การออม
 - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการออม
 - 1.2 ปัจจัยสำคัญในการออม
 - 1.3 สมุดเงินออม
2. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2558
3. การจัดทำแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การออม

แนวคิดเกี่ยวกับการออม

วรรณพิมล อุบัติสุวรรณ (2553) “การออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่จากการที่ไม่ได้นำมาใช้จ่ายในการบริโภคอุปโภคในขณะปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่แล้ววัตถุประสงค์ของการออม คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา หรือเพื่อใช้จ่ายในการประกอบกิจการ”

จุฬารัตน์ อมรสุทธิสัจ (2554) “การออม หมายถึง การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ นำมาเก็บไว้เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งอาจจะนำไปฝากในธนาคาร ซื้อหลักทรัพย์ หรืออาจเก็บไว้ในรูปแบบของเงินสดหรือทรัพย์สินได้”

สมโภชน์ ธนานุภัทร (2539) “การออม หมายถึง ส่วนที่แตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายเพื่อการบริโภค ประชาชนโดยทั่วไปจะมีพฤติกรรมในการออมที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ”

จากการศึกษาความหมายต่าง ๆ ของการออมจึงสรุปได้ว่า การออม หมายถึง เมื่อประชาชนมีรายได้ ก็จะนำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค และรายได้อีกส่วนหนึ่งหรือส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายจะนำไปเก็บไว้เป็นเงินออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันในอนาคต



หลังจากได้มีการศึกษาความหมายของการออม จะเห็นได้ว่าการออมนั้นไม่ได้มีเพียงแค่การสะสมเงินไว้ในรูปแบบของเงินสดเท่านั้น แต่ยังสามารถออมเงินไว้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้อีกมากมาย ซึ่งรูปแบบในการออมเงินนั้นมีอยู่หลายวิธีโดยได้มีการจัดรูปแบบในการออมออกเป็นหมวดหมู่ที่แตกต่างกัน เช่น วิไลลักษณ์ ไทยอุดสาห์

และวลัยลักษณ์ อัคระนันท์ (วิไลลักษณ์ ไทยอุดสาห์ และวลัยลักษณ์ อัคระนันท์, 2531 อ้างใน ชานีเยสย์ ช่างวัฒนกุล, 2559) ได้แบ่งรูปแบบการออมออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การออมในรูปสินทรัพย์ถาวร เป็นการออมโดยการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปใช้จ่ายโดยการซื้อสินทรัพย์ถาวร (Real Assets) เช่น ที่ดิน อาคาร บ้านเรือหรือห้องชุด การซื้อทรัพย์สินประเภททุน (Capital goods) เช่น เครื่องจักร เครื่องมือในการผลิต และการซื้อโลหะที่มีค่า เช่น ทองคำ รวมถึงอัญมณีต่าง ๆ มาถือไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันของชีวิตในอนาคต โดยมุ่งหวังผลตอบแทนจากมูลค่าของทรัพย์สินเหล่านั้นที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต แต่บางคนอาจจะมัวแต่ประสงค์ที่แตกต่างไปจากนี้ เช่น ซื้อไว้เพื่อความสวยงาม หรือเพื่อแสดงออกถึงการมีฐานะและความมั่งคั่ง เป็นต้น

2. การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน เป็นการถือไว้ในรูปของทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Assets) การออมรูปแบบนี้ มีสภาพคล่องสูง มีความเสี่ยงน้อย และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย โดยการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน มีหลายวิธีได้แก่

- 2.1 การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คือ การออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินที่มีอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมาย ดังนี้

- การออมในตลาดเงิน ได้แก่ การฝากเงินกับธนาคารและการฝากเงินกับสถาบันการเงินที่มีใบอนุญาต เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิต และสหกรณ์ออมทรัพย์

- การออมในตลาดตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ของเอกชน

- การออมในตลาดทุน ได้แก่ การลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หน่วยลงทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิ เป็นต้น

- 2.2 การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คือ การออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง ได้แก่ การปล่อยเงินกู้นอกระบบและการเล่นแชร์ เป็นต้น

3. การออมในรูปอื่น ๆ คือ การออมที่ไม่ได้เป็นการสะสมหรือการถือเก็บไว้เพื่อมูลค่าที่สูงขึ้น แต่เป็นการออมที่เกิดจากการลดรายจ่าย การลดรายจ่าย การลดลงของหนี้สิน และการมีสุขภาพที่แข็งแรง การกระตือรือร้นที่จะช่วยให้ไม่ต้องนำเงินออมมาใช้ในการใช้จ่ายใช้ชำระหนี้ และใช้เป็นค่ารักษาพยาบาล และอาจจะมีเงินเพื่อนำไปออมในระบบเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

นอกจากการแบ่งรูปแบบการออมออกเป็น 3 รูปแบบข้างต้นแล้ว ยังมีการแบ่งรูปแบบของการออมอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การแบ่งตามระดับความเสี่ยงของการออม (ฐานิยา กันพลาวลี, 2552) โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้



1. การออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินที่มีความเสี่ยงต่ำ การออมรูปแบบนี้เป็นการออมที่มีสภาพคล่องสูง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย โดยการออมรูปแบบนี้ประกอบไปด้วย

- เงินฝากออมทรัพย์ การออมเงินรูปแบบนี้เป็นการออมที่มีความสะดวก ไม่มีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำและระยะเวลาในการออม มีสภาพคล่องสูงสามารถฝากถอนได้ตามที่ต้องการ โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีความสะดวกเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการฝากเงินอัตโนมัติผ่านตู้ CDM การถอนเงินอัตโนมัติผ่านตู้ ATM การปรับสมุดคู่ฝากผ่านเครื่องปรับสมุดอัตโนมัติ และการใช้บริการผ่านระบบออนไลน์ของธนาคาร เป็นต้น ในส่วนผลตอบแทนนั้น จะได้รับในรูปของดอกเบี้ย โดยธนาคารจะจ่ายให้ปีละ 2 ครั้ง ขึ้นอยู่กับงวดการจ่ายของแต่ละธนาคาร

- เงินฝากประจำ เป็นการฝากเงินที่ได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยที่สูงกว่าเงินฝากออมทรัพย์ เนื่องจากมีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำในการฝากถอน และมีการกำหนดระยะเวลาในการฝาก ซึ่งการฝากประจำนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น การฝากประจำระยะสั้น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน และการฝากประจำระยะยาว 24 เดือน หรือ 36 เดือน โดยดอกเบี้ยที่ได้รับนั้นจะแตกต่างกันไปตามระยะเวลาที่ฝาก และมีการกำหนดเงื่อนไขในการรับดอกเบี้ยหรือถอนเงินคืน

- สหกรณ์ออมทรัพย์ ประกอบไปด้วยสหกรณ์ออมทรัพย์ของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น สหกรณ์ครู สหกรณ์ตำรวจ สหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์ของพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นการออมในรูปแบบของการซื้อหุ้นหรือการถือหุ้น และได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล ซึ่งอัตราของเงินปันผลจะขึ้นอยู่กับผลประกอบการในแต่ละปี นอกจากนี้สมาชิกของสหกรณ์ยังได้รับสิทธิในการกู้เงิน ดอกเบี้ยต่ำจากสหกรณ์ และยังได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการกู้ยืมอีกด้วย

- สลากออมทรัพย์ ซึ่งประกอบไปด้วย สลากออมสินของธนาคารออมสิน และสลากทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร การออมเงินรูปแบบนี้นอกจากผู้ฝากจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเงินฝากแล้ว ผู้ฝากยังมีโอกาสลุ้นรางวัลจากการจับรางวัล ซึ่งการฝากสลากหนึ่งหน่วยจะได้รับหนึ่งสิทธิในการลุ้นรางวัล โดยจะมีการจับรางวัลทุก ๆ เดือน จนกว่าสลากจะครบกำหนดไถ่ถอน

2. การออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินหรือทรัพย์สินถาวรที่มีความเสี่ยงสูง

- พันธบัตรออมทรัพย์หรือพันธบัตรรัฐบาล เป็นตราสารหนี้ที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก เพื่อกู้เงินจากประชาชน โดยผู้ถือพันธบัตรรัฐบาลจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยตามที่ได้ระบุไว้ หรือได้รับกำไรจากผลต่างของราคาพันธบัตรเมื่อขายให้กับผู้อื่น

- การทำประกันชีวิต เป็นการป้องกันความเสี่ยงหรือกระจายความเสี่ยงผ่านทางผู้รับประกัน โดยผู้เอาประกันจะได้รับผลประโยชน์หรือผลตอบแทนเมื่อสัญญาประกันครบกำหนดหรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือกรมธรรม์ประกันชีวิต

- กองทุนต่าง ๆ ประกอบด้วย การทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เป็นต้น แต่ละกองทุนจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน



กันไป แต่โดยทั่วไปแล้วจะเหมือนกันตรงที่แต่ละกองทุนจะเป็นการระดมเงินออมจากผู้ที่ต้องการออมหรือลงทุน แล้วนำไปลงทุนในตลาดเงินหรือตลาดทุน โดยมีผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการกองทุนให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด และนำผลตอบแทนเหล่านั้นมาเฉลี่ยคืนเป็นเงินปันผลหรือดอกเบี้ยให้แก่ผู้ลงทุน

-ตลาดหลักทรัพย์ เป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาด เอ็ม เอ ไอ ซึ่งหลักทรัพย์เหล่านั้นประกอบด้วย หุ้นสามัญ ใบสำคัญแสดงสิทธิ ตราสารอนุพันธ์ เป็นต้น การซื้อขายหลักทรัพย์เหล่านี้จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้มีการเปิดบัญชีไว้กับบริษัทหลักทรัพย์ต่าง ๆ แล้วทำการซื้อขายผ่านเจ้าหน้าที่การตลาดของบริษัทหลักทรัพย์เหล่านั้น หรือทำการซื้อขายด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ๆ โดยการออมหรือการลงทุนรูปแบบนี้จะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลหรือกำไรจากผลต่างของราคาหลักทรัพย์ที่ขายให้แก่ผู้อื่น

-การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร เป็นการออมหรือการลงทุนในรูปแบบของการซื้อหรือการถือครองที่ดิน อสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน อาคารพาณิชย์ คอนโด และทองคำ เป็นต้น การออมรูปแบบนี้จะได้รับผลตอบแทนจากมูลค่าของทรัพย์สินที่สูงขึ้น แต่มีสภาพคล่องต่ำ เพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ช้า

จากข้อมูลข้างต้นข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า รูปแบบการออมแบ่งออกเป็นการออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร และการออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงิน ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีความเสี่ยงในการออมและสภาพคล่องในการเปลี่ยนเป็นเงินสดแตกต่างกัน

อีกแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการวางแผนการออมก็คือ ประเภทของการออมหรือโครงสร้างการออมตามทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น (Three Pillars) ของธนาคารโลก (World Bank) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการออมเพื่อรองรับภาระค่าใช้จ่ายในอนาคตสำหรับประชาชนในวัยเกษียณ และส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางสังคมของประเทศ โดยแบ่งการออมออกเป็น 3 ประเภท (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, 2559) ดังนี้

ประเภทที่ 1 หรือ 1 Pillar : Defined Benefit

เป็นระบบบำนาญภาคบังคับที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชน โดยมีการกำหนดผลประโยชน์หรือเงินบำนาญที่จะจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิรับอย่างแน่นอน เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยก็ได้แก่บำเหน็จบำนาญข้าราชการโดยกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ข้าราชการไทยจะได้รับเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ และกองทุนประกันสังคมโดยสำนักงานประกันสังคม ซึ่งรัฐบาลจัดให้มีสำหรับพนักงานเอกชนที่อยู่ในระบบทุกคน โดยผู้ประกันตนจะได้รับเงินบำนาญชราภาพเต็มจำนวนเมื่ออายุ 55 ปีบริบูรณ์และเกษียณอายุการทำงานแล้ว

ประเภทที่ 2 หรือ 2 Pillar : Define Benefit/Define Contribution

เป็นระบบการออมแบบบังคับ ที่รัฐบาลบังคับให้ประชาชนต้องออมในขณะที่ทำงานอยู่ โดยเป็นการส่งเงินสะสมของลูกจ้างส่วนหนึ่งและนายจ้างสมทบให้อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งมีการกำหนดอัตราการส่งเงินสะสมที่แน่นอน การบริหารจัดการอาจจะทำโดยเอกชนหรือหน่วยงานอิสระของรัฐเมื่อเปรียบเทียบกับ



ประเทศไทยก็ได้แก่ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือ กบข. รูปแบบการออมของกองทุนนั้นจะเป็น บัญชีรายบุคคลและข้าราชการจะได้รับเงินเป็นเงินก้อนเมื่อเกษียณอายุ

ประเภทที่ 3 หรือ 3 Pillar : Define Contribution

เป็นระบบการออมแบบสมัครใจ มีรัฐบาลเป็นผู้ส่งเสริมการออม แต่เอกชนเป็นผู้บริหารจัดการ รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคล มีการกำหนดการส่งเงินสะสมในอัตราที่แน่นอน เมื่อเปรียบเทียบกับ ประเทศไทยก็ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้การออมในประเภทนี้ ยัง หมายรวมถึงการออมส่วนบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจ เช่น การฝากเงินกับธนาคาร การทำ ประกันชีวิต การออมเงินในรูปแบบของตราสารทุนหรือตราสารหนี้ เป็นต้น

การออมเงินตามหลักทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีเงินเพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตในอนาคตหรือวัยเกษียณอายุ หากประชาชนออมเงินผ่านทางเสาหลักที่ 1 ประชาชนก็จะมี หลักประกันที่เพียงพอแก่การยังชีพพื้นฐานเท่านั้น แต่หากประชาชนออมเงินผ่านทางเสาหลักที่ 1 พร้อมกับ เสาหลักที่ 2 ประชาชนก็จะมีความเป็นอยู่ตามมาตรฐานการดำรงชีวิตขั้นปกติ และหากประชาชนออมเงิน ผ่านทางเสาหลักที่ 1 พร้อมกับเสาหลักที่ 2 และเสาหลักที่ 3 ประชาชนก็จะมีชีวิตในอนาคที่ สะดวกสบายและสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลที่สูงกว่ามาตรฐานได้ ประชาชนจึงควรให้ความสำคัญกับ การออมทั้ง 3 ประเภท และสำหรับประชาชนที่เป็นแรงงานนอกระบบที่ไม่สามารถออมเงินผ่านเสาหลักที่ 1 และ 2 ได้ ก็ควรที่จะออมเงินในเสาหลักที่ 3 ให้มากพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

การออมเงินโดยทั่วไปนั้น หากต้องการให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด จะต้องเลือกรูปแบบการออม และประเภทของการออมให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการออม ซึ่งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการ ออมเงินนั้นมีหลายประการ (ฐานิยา กัมพลาวลี, 2552) ดังนี้

1. เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน หรือเมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นและเกิดค่าใช้จ่ายขึ้นอย่างกะทันหัน เช่น ค่ารักษาพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยเมื่อชำรุด และ ค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดภัยพิบัติ เป็นต้น
2. เพื่อใช้จ่ายสำหรับการศึกษา ทั้งการศึกษาต่อเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติมของตนเอง และ การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูงของบุตรหลาน
3. เพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้า สินค้าในที่นี้ หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เป็น การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและเพิ่มคุณภาพในการทำงาน นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงสินค้าที่เป็นสิ่ง อำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตอย่างเช่น รถยนต์ และสินค้าที่เป็นเครื่องประดับที่มีมูลค่าสูง อย่างเช่น ทองคำและเพชร เป็นต้น
4. เพื่อใช้จ่ายสำหรับที่อยู่อาศัย สำหรับผู้ที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและต้องการซื้อที่อยู่ อาศัย
5. เพื่อใช้จ่ายในยามชรา นับว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการออมเงินของคนทั่วไปเพราะวัยชรา เป็นวัยที่ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้ลดลง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องออมเงินไว้ตั้งแต่ตอนที่ยังมีรายได้

6. เพื่อใช้ในการจัดหาหลักประกันตนในชีวิต เช่น การทำประกันชีวิต การทำประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น เป็นการสร้างหลักประกันเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันในอนาคต
7. เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ หรือผลตอบแทนที่จะได้จากการออม เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล หรือกำไรจากส่วนต่างของมูลค่าที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น
8. เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งธุรกิจใหม่หรือการขยายธุรกิจที่มีอยู่เดิม สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่มีความจำเป็นต้องใช้ก็คือ เงินทุน การออมจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการได้มาของเงินทุนที่จะนำไปประกอบธุรกิจ
9. เพื่อใช้ในกิจกรรมทางสังคม เช่น การให้ของขวัญผู้อื่นในโอกาสต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น วันเกิด วันแต่งงาน หรือวันขึ้นบ้านใหม่ ซึ่งถือเป็นประเพณีนิยมในสังคมไทย
10. เพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน ถือเป็นประเพณีนิยมอีกอย่างหนึ่งของคนไทย ที่บิดา มารดา หรือปู่ย่าตายาย จะต้องเก็บออมเงินทองหรือทรัพย์สินไว้มอบเป็นมรดกให้แก่ลูกหลาน ตามความสามารถของแต่ละบุคคล
11. เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น สำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการแต่งงาน เป็นต้น วัตถุประสงค์ในการออมที่กล่าวมาข้างต้นนั้นล้วนแต่เป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเงินซึ่งคือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตนั่นเอง หากมีความต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ก็จำเป็นต้องมีการออมไว้ตั้งแต่ปัจจุบัน และการออมควรที่จะมีความสอดคล้องกับประเภทของวัตถุประสงค์นั้น ๆ

ปัจจัยสำคัญในการออม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมส่วนบุคคลนั้นมีอยู่มากมาย ประชาชนทั่วไปอาจจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรูปแบบในการดำรงชีวิตของแต่ละคนว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกัน ซึ่งแนวคิดของ เสกสรรค์ ศุภแสง (2536) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการออม ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย
 - รายได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออม เพราะเป็นรายเป็นที่มาของเงินออม เมื่อบุคคลมีรายได้ ก็จะนำรายได้ไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคส่วนที่เหลือจากการบริโภคจึงจะนำไปออม รายได้ที่เป็นตัวกำหนดการออมนั้นมีหลายกรณี ได้แก่ ระดับของรายได้ ระยะเวลาที่ได้รับรายได้ แหล่งที่มาของรายได้ และรายได้สุทธิต่อหัว
 - ทรัพย์สิน ประชาชนมีความสามารถในการสะสมทรัพย์สินไว้มาก จะมีความสามารถในการออมสูงเช่นกัน
 - ผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ย มีผลต่อการออมเงินในสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยของตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอัตราผลตอบแทนจากการออมในลักษณะที่คล้ายคลึงกับอัตราดอกเบี้ย เช่น ผลตอบแทนจากราคาของหุ้นที่สูงขึ้น เป็นต้น



- ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า เมื่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ความสามารถในการออมก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

- อัตราเงินเฟ้อ เมื่อสินค้าในการอุปโภคบริโภคมีราคาสูงขึ้น ประชาชนก็จำเป็นต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความสามารถในการออมน้อยลง

- ภาษี การที่บุคคลมีความจำเป็นต้องจ่ายภาษีเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้บุคคลใช้จ่ายลดน้อยลง และการออมก็ลดลงด้วยเช่นกัน โดยภาษีที่มีผลต่อการออม ได้แก่ ภาษีบุคคลธรรมดา ภาษีดอกเบี้ยเงินออมและภาษีเงินปันผล

- การบริโภค ถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการออม หากประชาชนมีการบริโภคมากหรือบริโภคฟุ่มเฟือย ก็จะส่งผลโดยตรงต่อปริมาณการออม

- จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน ส่งผลต่อการออมในแง่ของความสะดวก หากสถาบันการเงินมีสาขาเพิ่มมากขึ้น ประชาชนก็จะมีความสะดวกในการออมมากขึ้น ส่งผลให้การออมมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น

- จำนวนประชากร เป็นปัจจัยที่ไม่ได้ส่งผลต่อการออมส่วนบุคคล แต่ส่งผลต่อการรวมในเศรษฐกิจของประเทศ โดยพบว่าเมื่อมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้การบริโภคเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้การออมน้อยลง

2. ปัจจัยทางสังคม เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าปัจจัยทางสังคมนั้นมีอิทธิพลต่อการออมของภาคครัวเรือนเป็นอย่างยิ่ง โดยปัจจัยทางสังคมประกอบด้วย

- ขนาดของครอบครัว เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงภาระที่อยู่ภายใต้การดูแลของบุคคล ครอบครัวที่มีขนาดใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวหลายคน มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายมากกว่าครอบครัวขนาดเล็ก ความสามารถในการออมจึงน้อยกว่าครอบครัวขนาดเล็ก

- จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือน หากในครัวเรือนมีผู้มีเงินได้หลายคน ก็ย่อมที่จะส่งผลให้มีความสามารถในการออมสูงด้วยเช่นกัน

- เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการออม ผู้ที่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการออม ย่อมส่งผลให้มีแรงผลักดันในออม

- อายุ ประชาชนที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน จะมีความสามารถและความต้องการออมที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน

- รสนิยมในการบริโภคหรือรสนิยมในการใช้ชีวิตในสังคม ประชาชนที่มีรสนิยมสูง มีการบริโภคแบบหรูหรา ฟุ่มเฟือย ย่อมมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูง ส่งผลให้ความสามารถในการออมนั้นน้อยลง

- อาชีพ เนื่องจากอาชีพเป็นแหล่งที่มาของรายได้ เมื่อประชาชนมีอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีรายได้ที่แตกต่างกัน ความสามารถในการออมจึงมีความแตกต่างกันออกไป



- ระดับการศึกษา โดยทั่วไปเชื่อว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีการออมมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า อาจจะมีสาเหตุจากการที่ผู้มีการศึกษาสูงส่วนใหญ่จะมีรายได้สูงกว่าและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออมสูงกว่า
- กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในการอยู่อาศัยย่อมมีความสามารถในการออมมากกว่าผู้ที่หนี้สินเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและผู้ที่มีภาระค่าเช่าสำหรับที่อยู่อาศัย
- สภาพภูมิศาสตร์และเขตที่อยู่อาศัย แตกต่างกันในเรื่องของการเข้าถึงสถาบันในการออมเงิน ผู้ที่อยู่ในเขตเมืองสามารถเข้าถึงสถาบันในการออมเงินได้มากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบท
- ความพร้อมของสถาบันการเงิน ในที่นี้หมายถึง ความพร้อมหรือความสะดวกของระบบการออม รวมทั้งระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินย่อมมีผลสำคัญในการก่อให้เกิดการออม
- การโฆษณาและสิ่งจูงใจ เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดการตื่นตัวในการออม และมีความต้องการหรือความอยากที่จะออมมากยิ่งขึ้น

สมุดเงินออม



ภาพที่ 2.1 สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน





ภาพที่ 2.2 3 ขั้นตอนของการออมเงินอย่างฉลาด

2 ตั้งเป้าหมายการออม

หากเราตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและแน่นอนว่าเราจะออมเพื่ออะไร ด้วยจำนวนเงินเท่าไร ในระยะเวลานานแค่ไหน จะทำให้เราออมเงินได้อย่างที่ต้องการ เป้าหมายการออมที่ควรตั้งไว้เป็นอันดับต้น ๆ ได้แก่



การออมเพื่อฉุกเฉิน

ยามคับขัน พบสิ่งไม่คาดฝันในชีวิต เช่น เจ็บป่วย หรือตกงาน เงินออมส่วนนี้จะช่วยเราได้ โดยการเก็บออมไว้อย่างน้อย 6 เท่าของรายจ่ายประจำ



การออมไว้ใช้หลังเกษียณ

ถ้าเรายังวางแผนออมเร็วเท่าไร การบรรลุเป้าหมายจะง่ายขึ้น และชีวิตหลังเกษียณของเราจะยิ่งสุขสบายมากขึ้นเท่านั้น

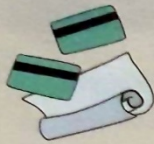
มาลองตั้งเป้าหมายการออมด้วย 4 ขั้นตอนง่าย ๆ กันเถอะ

1. **กำหนดเป้าหมาย** เราสามารถตั้งเป้าหมายพร้อมกันมากกว่า 1 เป้าหมายได้ เช่น ตั้งเป้าหมายออมเงินเพื่อฉุกเฉินและสำหรับใช้ยามเกษียณไปพร้อม ๆ กัน
2. **กำหนดจำนวนเงินที่ต้องการ** มีวิธีคำนวณดังนี้

	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	ลองทำดู
1. กำหนดเป้าหมาย	ออมเพื่อฉุกเฉิน	ออมไว้ใช้หลังเกษียณ	
2. จำนวนเงินที่ต้องการ	45,000 บาท	7,200,000 บาท	
3. ระยะเวลาในการออม	18 เดือน	หากขณะนี้เรามีอายุ 35 ปี มีเวลาเก็บเงินอีก 25 ปี (300 เดือน)	
4. ทำอย่างไรให้ได้ตามเป้าหมาย	ออมเงินเดือนละ (ข้อ 2 + ข้อ 3) $45,000 \div 18$ $= 2,500$ บาท	ออมเงินเดือนละ (ข้อ 2 + ข้อ 3) $7,200,000 \div 300$ $= 24,000$ บาท	

ภาพที่ 2.3 เป้าหมายการออม





จัดการรายจ่าย



ไม่ให้กลายเป็นปัญหา

"จำไม่ได้ว่าจ่ายอะไรไปบ้าง รู้อีกทีก็เหลือเงินในกระเป๋ายูนิดเดียว"

ชีวิตประจำวันของแต่ละคนมีความจำเป็นในการใช้จ่ายต่างกัน
แต่ ทุกคนมีทั้ง "รายจ่ายจำเป็น" และ "รายจ่ายไม่จำเป็น" ทั้งนั้น

แล้วอะไรคือจำเป็น?



รายจ่ายจำเป็น

คือ รายจ่ายที่ต้องมี ไม่สามารถขาดหรือตัดออกไปได้ เพราะเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำรงชีวิต เช่น ค่าอาหาร ค่าเช่าบ้าน หรือที่อยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง



รายจ่ายไม่จำเป็น

คือ รายจ่ายที่ไม่ได้มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต จะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่เกิดขึ้นเพราะความต้องการหรือความรู้สึกอยากได้ เช่น ค่าท่องเที่ยว ค่าตัวหนัง ค่าของฟุ่มเฟือย หรือค่าอาหารมื้อพิเศษ

ภาพที่ 2.4 จัดการรายจ่ายไม่ให้กลายเป็นปัญหา

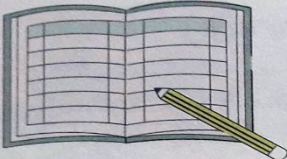


รายจ่ายมากมายหลายรายการ แต่มีอะไรบ้างที่เป็นรายจ่ายจำเป็นสำหรับคุณ

 บ้าน	 ค่าเดินทาง	 ท่องเที่ยว	 บุหรื
☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น
 รถ	 เครื่องสำอาง	 การศึกษา	 คอมพิวเตอร์
☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น
 กาแฟ	 ค่าอาหารพิเศษ	 โทรศัพท์มือถือ	 เสื้อผ้า
☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น	☐ จำเป็น ☐ ไม่จำเป็น

ถ้าทำเสร็จแล้ว รายจ่ายจำเป็นก็ยังมีอยู่มากมายหลายรายการ หรือเป็นเงินจำนวนมาก คงต้องมาคิดว่ารายจ่ายจำเป็นเหล่านั้นจะลดลงอีกได้หรือไม่ เช่น ค่าเครื่องแต่งกาย แม้เป็นสิ่งจำเป็น แต่ถ้าเรามีเสื้อผ้ามากมายเต็มตู้และยังมีเสื้อที่ซื้อมาแล้วยังไม่เคยใส่ เราก็คงไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินซื้อเสื้อผ้าทุกเดือนอีกต่อไป ค่าเครื่องแต่งกายก็จะกลายเป็น รายจ่ายไม่จำเป็นขึ้นมาทันที

ภาพที่ 2.5 รายจ่ายจำเป็น ไม่จำเป็น

 **จ่ายแล้วต้องจด**

เมื่อมีการจับจ่ายแล้วมีการจดบันทึกไว้ จะทำให้เรารู้ความเคลื่อนไหวของรายจ่าย และคำนวณ ยอดเงินที่จ่ายไปได้อย่างแม่นยำ

แล้วเราจะรู้ว่

- พฤติกรรมการใช้เงินของเราเป็นแบบไหน หมกไปกับสิ่งจำเป็น หรือไม่จำเป็นมากกว่ากัน
- มีรายจ่ายใดบ้างที่สูงเกินไป
- หากการใช้จ่ายไม่คล่องตัว จะมองเห็นจุดที่สามารถปรับลดได้ง่ายขึ้น

ภาพที่ 2.6 จ่ายแล้วต้องจด



ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียน
ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2558



ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อให้การบริหารงาน ด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน จึงสมควรออกระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและ การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงออกระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการ ศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. ๒๕๕๘ ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการ ศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓ ให้ใช้ระเบียบนี้บังคับแก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัด การศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและ การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. ๒๕๕๐

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีสมรรถนะอย่างน้อยหนึ่งหน่วย สมรรถนะและมีระยะเวลาในการเรียนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง ที่ได้พัฒนาหลักสูตรและอนุมัติหลักสูตรโดย สถานศึกษา

“ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ” หมายความว่า คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีสมรรถนะอย่างน้อยหนึ่งหน่วยสมรรถนะและมีระยะเวลาใน การเรียนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง ใช้อักษรย่อว่า “ปวพ.”

“สถานศึกษา” หมายความว่า วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัด การศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

“หัวหน้าสถานศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

/“นักศึกษา”...



-๒-

“นักศึกษา” หมายความว่า ผู้ที่ได้ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า การจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคล แต่ละกลุ่ม

“สถานประกอบการ” หมายความว่า บริษัท ห้างหุ้นส่วน ร้าน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและ เอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษา

“ครูที่ปรึกษา” หมายความว่า ครูที่สถานศึกษามอบหมายให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ติดตามผลการเรียน และดักเตือน ดูแลความประพฤติของนักศึกษา

“วิทยากร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพตามหลักสูตร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สถานศึกษาเชิญเป็นผู้สอนหรือร่วมเป็นผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ข้อ ๖ ให้รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ คณะกรรมการการอาชีวศึกษา รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

หลักสูตร

ข้อ ๗ หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเป็นการศึกษานอกระบบ โดยให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร ตามกรอบการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่กำหนดแนบท้ายระเบียบนี้โดยการมีส่วนร่วมของ สถานประกอบการ ผู้ประกอบอาชีพตามหลักสูตร สังคม ชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และคำนึงถึงการที่นักศึกษา จะนำไปใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพเสริม การเปลี่ยนอาชีพใหม่ การพัฒนางานในอาชีพเดิม การเข้าทดสอบมาตรฐานอาชีพ การเข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน การเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

ข้อ ๘ ให้สถานศึกษากำหนดระบบประกันคุณภาพหลักสูตรแต่ละหลักสูตรให้ชัดเจน อย่างน้อย ประกอบด้วย ๔ ประเด็นคือ

- (๑) คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
- (๒) การบริหารหลักสูตร
- (๓) ทรัพยากรประกอบการจัดการศึกษา
- (๔) ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคมและชุมชน

ข้อ ๙ ให้สถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติหลักสูตรและจัดทำทะเบียนหลักสูตรของสถานศึกษาแล้ว รายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่อนุมัติหลักสูตร

ในกรณีที่สถานศึกษายกเลิกหลักสูตรใดหรือปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมหลักสูตรใดให้สถานศึกษา รายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ประกาศยกเลิกหลักสูตร หรือประกาศปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมหลักสูตร

/หมวด ๒...



-๓-

หมวด ๒

การเป็นนักศึกษา

ข้อ ๑๐ พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในแต่ละหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๑ ให้สถานศึกษาพิจารณารับสมัครและคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรต่างๆได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน สังคมและชุมชน และความพร้อมของสถานศึกษา

ข้อ ๑๒ สถานศึกษาอาจให้มีการตรวจร่างกายโดยแพทย์ปริญญญา เฉพาะผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในบางหลักสูตรก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษา จะมีสภาพเป็นนักศึกษาเมื่อได้ลงทะเบียนเข้าเรียนในหลักสูตรต่างๆและชำระเงินค่าธรรมเนียมต่างๆตามที่สถานศึกษากำหนด โดยมีผู้ปกครองซึ่งสถานศึกษาเชื่อถือมาให้คำรับรองและทำหนังสือมอบตัว เว้นแต่นักศึกษาที่บรรลุนิติภาวะแล้ว สถานศึกษาอาจให้ผู้ปกครองมาให้คำรับรองและทำหนังสือมอบตัวหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๔ ให้สถานศึกษาจัดการประชุมชี้แจงและปฐมนิเทศนักศึกษา เพื่อให้ทราบแนวทางการศึกษา และระเบียบ ข้อบังคับและประกาศต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่นักศึกษายังไม่บรรลุนิติภาวะ ให้สถานศึกษาพิจารณาเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมด้วย

ข้อ ๑๕ สถานศึกษาอาจออกบัตรประจำตัวให้นักศึกษาก็ได้

บัตรประจำตัว ต้องระบุเลขที่ ชื่อสถานศึกษา รหัสสถานศึกษา ชื่อ ชื่อสกุลนักศึกษา รหัสประจำตัวนักศึกษา เลขประจำตัวประชาชน ชื่อหลักสูตร วันออกบัตร วันหมดอายุ ลายมือชื่อหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ทำการแทน และให้มีรูปถ่ายครึ่งตัวของนักศึกษา หน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตา ถ้าถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน ติดลงในบัตร กับให้มีลายมือชื่อของนักศึกษาและให้มีตราสถานศึกษาบนบัตรโดยให้ติดที่รูปถ่ายบางส่วน

บัตรประจำตัวนี้ให้มีอายุเท่ากับระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อ ๑๖ สถานศึกษาอาจแต่งตั้งครูที่ปรึกษาประจำกลุ่มนักศึกษาแต่ละหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาให้คำแนะนำ ติดตามผลการเรียน และดูแลเตือนดูแลความประพฤติของนักศึกษา

ข้อ ๑๗ การพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ให้เป็นตามกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

(๒) ลาออก

(๓) ถึงแก่กรรม

(๔) สถานศึกษาสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

ก. ขาดเรียน ขาดการฝึกอาชีพ ติดต่อกันเกินร้อยละ ๒๐ ของจำนวนชั่วโมงการเรียนของหลักสูตร

ข. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในระหว่างการเป็นนักศึกษา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ทั้งนี้ยกเว้นกรณีที่สถานศึกษาจัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นให้ผู้ต้องขังอยู่แล้ว

ค. ขาดพื้นความรู้หรือขาดคุณสมบัติ ตามข้อ ๑๐

/ข้อ ๑๘ ในกรณี....



-๔-

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่นักศึกษาประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาให้สถานศึกษาพิจารณาลงโทษตามระเบียบของสถานศึกษาภายใต้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

หมวด ๓

การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ข้อ ๑๙ ให้สถานศึกษากำหนดวัน เวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละหลักสูตรไว้ในารับสมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๒๐ ให้สถานศึกษาจัดกลุ่มการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมกับหลักสูตรแต่ละหลักสูตร โดยมีจำนวนนักศึกษาต่อกลุ่มไม่น้อยกว่า ๑๐ คน และไม่เกิน ๒๐ คน

ในกรณีที่มิมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องจัดกลุ่มเรียนแตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนด ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๒๑ ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ครู วิทยากร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ และจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายที่มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพเพื่อให้นักศึกษาปฏิบัติได้จริง และบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกหลักสูตร

ข้อ ๒๒ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครู วิทยากร กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม และนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการพัฒนานักศึกษา

ข้อ ๒๓ ให้ครู วิทยากร แจ้งวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้นักศึกษาทราบก่อนการจัดการเรียนการสอนด้วย

ข้อ ๒๔ นักศึกษาต้องมีเวลาเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนชั่วโมงการเรียนของหลักสูตร จึงจะมีสิทธิ์ได้รับการประเมินผลการเรียนเพื่อการสำเร็จการศึกษา

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง หัวหน้าสถานศึกษาอาจพิจารณาผ่อนผันให้เป็นรายๆไป

ข้อ ๒๕ การประเมินผลการเรียนให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน ดังนี้

- ๔.๐ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
- ๓.๕ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
- ๓.๐ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
- ๒.๕ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีพอใช้
- ๒.๐ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
- ๑.๕ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
- ๑.๐ หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
- ๐ หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ (ตก)

/ข้อ ๒๖ ผู้สำเร็จ...



-๕-

ข้อ ๒๖ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับการประเมินผลการเรียนเพื่อการศึกษาตามข้อ ๒๔
- (๒) เป็นผู้ที่ผ่านมาเกณฑ์ประเมินทุกสมรรถนะของหลักสูตร
- (๓) เป็นผู้ที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๑.๐ ขึ้นไป

ข้อ ๒๗ ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

หมวด ๔

เอกสารการศึกษา

ข้อ ๒๘ สถานศึกษาต้องจัดให้มีเอกสารการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบแสดงผลการเรียนประจำตัวนักศึกษา ตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ซึ่งใช้ชื่อว่า “รบ.๑ ปวพ.๕๘” และต้องเก็บรักษาไว้ตลอดไป

การจัดทำ “รบ.๑ ปวพ.๕๘” ให้หัวหน้างานทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการแทนเป็นผู้จัดทำ ลงลายมือชื่อพร้อมทั้ง วัน เดือน ปี และให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการแทนเป็นผู้ลงนามรับรองผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

(๒) รายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ ซึ่งใช้ชื่อว่า “รบ.๒ ปวพ.๕๘” และต้องเก็บรักษาไว้ตลอดไป

(๓) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๙ ให้สถานศึกษาจัดทำประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ และสำเนาระเบียนแสดงผลการเรียนประจำตัวนักศึกษา มอบให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้สถานศึกษาจัดทำสำเนาระเบียนแสดงผลการเรียนประจำตัวนักศึกษาจากต้นฉบับที่สถานศึกษาต้องเก็บรักษาไว้ และประทับตรา “สำเนาถูกต้อง” แล้วให้หัวหน้างานทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการแทนลงลายมือชื่อรับรองสำเนาพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ที่ออกสำเนา

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่นักศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษา ต้องการระเบียบแสดงผลการเรียนประจำตัวนักศึกษา ฉบับภาษาอังกฤษ (Transcript) ให้สถานศึกษาจัดทำตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ และเก็บรักษาไว้ตลอดไป โดยจัดทำสำเนาและประทับตรา CERTIFIED TRUE COPY แล้วให้หัวหน้างานทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการแทนลงลายมือชื่อรับรองสำเนาพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ที่ออกสำเนามอบให้แก่นักศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ฉบับภาษาอังกฤษให้สถานศึกษาจัดทำตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๓๓ ให้สถานศึกษาจัดทำสำเนารายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แต่ละหลักสูตร แต่ละรุ่นจากต้นฉบับที่สถานศึกษาต้องเก็บรักษาไว้ และประทับตรา “สำเนาถูกต้อง” แล้วให้หัวหน้าสถานศึกษาลงลายมือชื่อรับรองสำเนา พร้อมทั้ง วัน เดือน ปี ที่ออกสำเนา แล้วรวมจัดส่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีละ ๒ ครั้งดังนี้

(๑) รายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ระยะเวลา ๖ เดือน ของทุกปี ให้จัดส่งภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ของปี

(๒) รายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ระยะเวลา ๖ เดือน ของทุกปี ให้จัดส่งภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ของปี

/บทเฉพาะกาล...

-๖-

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๔ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะลันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน พ.ศ. ๒๕๕๐ จนกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๘



(นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



กรอบการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน
แบบทำระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน ความต้องการอาชีพและความพร้อมของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน หัวหน้าแผนกวิชา และครูผู้สอน เพื่อสำรวจวิเคราะห์ความต้องการอาชีพ ความต้องการกำลังคนในท้องถิ่น รวมทั้งความพร้อมของสถานศึกษา และกฎ ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่จะพัฒนาหลักสูตร
๒. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน หัวหน้าแผนกวิชา ครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลันให้สอดคล้องกับลักษณะของงานอาชีพและสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานที่อาชีพนั้นต้องการตามแบบการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน
๓. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลันประกอบด้วยรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ ผู้แทนสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพ ผู้แทนชุมชนและผู้แทนคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จำนวน ๗-๑๐ คน เพื่อดำเนินการทวนสอบความถูกต้องเหมาะสมของหลักสูตรและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องหากเห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไข ให้ส่งกลับคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข หากเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมแล้วให้นำเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่ออนุมัติหลักสูตร
๔. สถานศึกษาจัดทำทะเบียนหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติ และรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ
๕. สถานศึกษาติดตามประเมินผลกรณนำหลักสูตรไปใช้เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตร อย่างน้อยใน ๔ ประเด็น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะ ได้แก่
 - (๑). คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
 - (๒). การบริหารหลักสูตร
 - (๓). ทรัพยากรประกอบการจัดการศึกษา
 - (๔). ความต้องการของตลาด แรงงาน สังคมและชุมชน

	หลักสูตรวิชาชีพพระยະลัน		
	สถานศึกษา	จังหวัด	
	ประเภทวิชา	สาขาวิชา	กลุ่มวิชา/กลุ่มงาน
รหัสหลักสูตร □□□-□□□□-□□□□		ชื่อหลักสูตร (ชื่อภาษาอังกฤษ)	เวลา ชั่วโมง
สมรรถนะของหลักสูตร ๑. ๒. ๓.			
คำอธิบายของหลักสูตร ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ			
รายการสอนและฝึกปฏิบัติ			
หน่วยที่	ชื่อหน่วย-หัวข้อการฝึก		เวลา (ชั่วโมง)
๑. ๒. ๓.			
รวม			
รูปแบบ เทคนิคการจัดการศึกษา ๑. ๒. ๓.			



-๒-

สื่อ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์				
ที่	รายการ			
๑. ๒. ๓.				
เอกสารอ้างอิง/เอกสารประกอบการศึกษา/แหล่งเรียนรู้				
ที่	รายการ			
๑. ๒. ๓.				
แนวทางการประเมิน				
ที่	รายการสมรรถนะที่ประเมิน	วิธีการ และเครื่องมือประเมิน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การผ่าน
๑. ๒. ๓.				
รวม				
พื้นฐานความรู้และคุณสมบัติของนักศึกษา				
๑. ๒. ๓.				
คุณสมบัติของผู้สอน				
๑. ๒. ๓.				
คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร				
๑. ๒. ๓. ๔.				



คำอธิบายการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

๑. สถานศึกษา จังหวัด ให้ระบุชื่อสถานศึกษาและจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา
๒. ประเภทวิชา สาขาวิชา กลุ่มวิชา/กลุ่มงาน ให้ระบุชื่อประเภทวิชา สาขาวิชา กลุ่มวิชา/กลุ่มงาน
๓. รหัสหลักสูตร ให้ระบุรหัสของหลักสูตรตามเกณฑ์การกำหนดรหัสหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
๔. ชื่อหลักสูตร ให้ระบุชื่อหลักสูตรเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
๕. เวลา ให้ระบุจำนวนชั่วโมงรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ใช้ในการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร
๖. สมรรถนะของหลักสูตร ให้ระบุสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับนักศึกษาหลังจากผ่านการศึกษาตามหลักสูตร ซึ่งต้องประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะปฏิบัติ ทักษะการคิด เจตคติและกิจนิสัยที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานจนเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
๗. คำอธิบายของหลักสูตร ให้ระบุองค์ความรู้และงานที่นักศึกษาต้องรู้ ต้องปฏิบัติได้เพื่อให้เกิดสมรรถนะตามที่อาชีพต้องการ
๘. รายการสอนและฝึกปฏิบัติ ให้ระบุหัวข้อรายการสอนและฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องกับคำอธิบายของหลักสูตรและสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา พร้อมทั้งเวลาที่ใช้ในการจัดการศึกษาแต่ละหัวข้อ ซึ่งรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
๙. รูปแบบ เทคนิคการจัดการศึกษา ให้ระบุรูปแบบและเทคนิควิธีการที่ใช้ในการศึกษา เช่น การบรรยาย การสาธิต การอภิปราย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ เป็นต้น
๑๐. สื่อ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ให้ระบุรายการสื่อ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร
๑๑. เอกสารอ้างอิง/เอกสารประกอบการศึกษา/แหล่งเรียนรู้ ให้ระบุรายการเอกสารอ้างอิง รายการเอกสารที่ใช้ประกอบการศึกษา รวมทั้งแหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร
๑๒. แนวทางการประเมิน ให้ระบุวิธีการและเครื่องมือประเมิน คะแนนเต็ม เกณฑ์การผ่านของแต่ละสมรรถนะ โดยมีคะแนนเต็มจากทุกสมรรถนะรวมเท่ากับร้อยละคะแนน
๑๓. พื้นความรู้และคุณสมบัติของนักศึกษา ให้ระบุพื้นความรู้และคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการเข้ารับการศึกษานี้ในหลักสูตร เช่น ทักษะ ประสบการณ์ อายุ เพศ การตรวจร่างกายโดยแพทย์ปริญญญา หรือต้องผ่านการศึกษาหลักสูตรใดก่อน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของหลักสูตรหรือความต้องการของงานอาชีพ
๑๔. คุณสมบัติของผู้สอน ให้ระบุคุณวุฒิการศึกษาและสาขาวิชาของผู้สอนที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ
๑๕. คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ให้ระบุชื่อ ตำแหน่ง ของผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตรทุกคน



สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ประจำตัวนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน พ.ศ. 2558

รหัสสถานศึกษา.....ชื่อสถานศึกษา.....จังหวัด.....
 ชื่อ-ชื่อสกุล.....วัน เดือน ปีเกิด.....เลขประจำตัวประชาชน.....
 สัญชาติ.....ศาสนา.....รหัสประจำตัวนักศึกษา.....เข้าศึกษาเมื่อ.....สำเร็จการศึกษาเมื่อ.....
 รหัสหลักสูตร.....หลักสูตร.....เวลา.....ชั่วโมง

รายการสมรรถนะ	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การผ่านร้อยละ	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	ผ่าน/ไม่ผ่าน
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
รวม					

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาประกอบด้วย

- มีเวลาเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนชั่วโมง
การเรียนรู้ของหลักสูตรจึงจะมีสิทธิ์ได้รับการประเมินผลการเรียน
เพื่อการสำเร็จการศึกษา
- ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกสมรรถนะของหลักสูตร
- ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 1.0 ขึ้นไป

บันทึก.....

ออกจากสถานศึกษาเมื่อ.....

เหตุที่ออก.....

การประเมินผลการเรียนได้ระดับผลการเรียน.....

คะแนน 80 – 100	ระดับผลการเรียน 4.0	หมายถึง	ดีเยี่ยม
คะแนน 75 – 79	ระดับผลการเรียน 3.5	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 70 – 74	ระดับผลการเรียน 3.0	หมายถึง	ดี
คะแนน 65 – 69	ระดับผลการเรียน 2.5	หมายถึง	ดีพอใช้
คะแนน 60 – 64	ระดับผลการเรียน 2.0	หมายถึง	พอใช้
คะแนน 55 – 59	ระดับผลการเรียน 1.5	หมายถึง	อ่อน
คะแนน 50 – 54	ระดับผลการเรียน 1.0	หมายถึง	อ่อนมาก
คะแนน 0 – 49	ระดับผลการเรียน 0	หมายถึง	ตก

(.....)

หัวหน้างานทะเบียน

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

(.....)

ผู้อำนวยการวิทยาลัย

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

สำเนาระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ประจำตัวนักศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน พ.ศ. 2558 เมื่อหัวหน้างานทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ให้ทำการแทนลงลายมือชื่อรับรองสำเนา พร้อมทั้งวัน เดือน ปี ที่ออกสำเนาแล้ว ถือว่าเป็นเอกสารรับรองผลการเรียน



**แบบรายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2558**

ชื่อสถานศึกษา.....จังหวัด.....
รหัสหลักสูตร.....หลักสูตร.....เวลา.....ชั่วโมง
เข้าศึกษาเมื่อ.....สำเร็จการศึกษาเมื่อ.....
ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ที่	รหัสประจำตัว นักศึกษา	เลขที่ ร.น.1 ปวพ.58	เลขที่ ประกาศ- นียบัตร	เลขประจำตัว ประชาชน	ชื่อ - ชื่อสกุล	ระดับผล การเรียน

จำนวนนักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม

อนุมัติผลการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการวิทยาลัย

.....ผู้กรอก
.....ผู้ทาน
(ลงชื่อ).....หัวหน้างานทะเบียน
(.....)



แบบประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ
กระดาษขาว 150 แกรม ขนาดA4 (210 x297 มม.)

ด้านหน้า

เลขที่.....

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
..... สำเร็จการศึกษาหลักสูตร.....(.....ชั่วโมง) จากวิทยาลัย.....จังหวัด..... เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช..... ขอให้มีความสุขสวัสดิ์เจริญเทอญ
เจ้าพนักงานทะเบียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

ด้านหลัง

ลายมือชื่อผู้รับประกาศนียบัตร.....	ผู้พิมพ์
วันรับประกาศนียบัตร.....	ผู้ตรวจ
หัวหน้างานทะเบียน.....	ผู้ทวน



การจัดทำแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอน

ความหมายของแผนการสอน

แผนการสอน คือ การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่ต้องทำการสอน ตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอน การวัดและการประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนการสอนย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการสอนคือ การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า หรือ คือการบันทึกการสอนตามปกตินั่นเอง (กรมวิชาการ. 2545 : 3)

นิคม ชมภูหลง (2545 : 180) ให้ความหมายของแผนการสอนว่า แผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภพ เลหาไพฑูรย์ (2540 : 357) ให้ความหมายของแผนการสอนว่าแผนการสอน หมายถึง ลำดับขั้นตอนและกิจกรรมทั้งหมดของผู้สอนและผู้เรียน ที่ผู้สอนกำหนดไว้เป็นแนวทางในการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 1) ให้ความหมายของแผนการสอนว่าแผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 133) ให้ความหมายของแผนการสอนว่า หมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งโดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผล

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2545 : 69) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแผนงานหรือโครงการที่ครูผู้สอนได้เตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยใช้เป็นเครื่องมือสำหรับจัดการเรียนรู้เพื่อนำผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมวิชาการ (2545 : 73) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ ผลของการเตรียมการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบโดยนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และกระบวนการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน



สรุปว่า แผนการสอนคือ การวางแผนการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้าอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สุพล วังสินธ์ (2536 : 5-6) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกุญแจดอกสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสรุปความไว้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีเรียนที่ดี ผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา
2. ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้ามีความมั่นใจในการสอน
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านของหลักสูตร วิธีสอนการวัดผลและ

ประเมินผล

4. เป็นคู่มือสำหรับผู้มาสอนแทน
5. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษา
6. เป็นผลงานทางวิชาการแสดงความชำนาญความเชี่ยวชาญของผู้ทำ

ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้

สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 5) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผนต้องมีขั้นตอน ดังนี้

1. เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบ หรือรายชั่วโมงตารางสอน โดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องให้อยู่ในโครงการสอน และเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป (ไม่ควรบันทึกแผนการสอนอย่างละเอียดมาก ๆ เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย)
2. ความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะสอนส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่องครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนจนสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้อง กลมกลืนกับความคิดรวบยอด มิใช่เขียนตามอำเภอใจมิใช่เขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้นเพราะจะได้เฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความจำ สมองหรือการพัฒนาของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร
4. กิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
5. สื่อที่ใช้ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในหลักการได้ง่าย
6. วัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วงที่ทำการวัด (ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน) เพื่อตรวจสอบว่าการสอนของครูบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่



ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

ถ้าครูได้ทำแผนการสอนและใช้แผนการสอนที่จัดทำขึ้น เพื่อนำไปใช้สอนในคราวต่อไป แผนการ
สอนดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 134)

1. ครูรู้วัตถุประสงค์ของการสอน
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจ
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
5. ถ้าครูประจำชั้นไม่ได้สอน ครูที่มาทำการสอนแทนสามารถสอนแทนได้ตาม

จุดประสงค์ที่กำหนด

การวางแผนการจัดการเรียนรู้

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การตีความหมายของหลักสูตร และการกำหนด
รายละเอียดของหลักสูตรที่จะต้องนำมาจัดการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียน ผลจากการวางแผนจะได้
คู่มือที่ใช้เป็นแนวทาง เรียกว่ากำหนดการสอน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 2 – 7)

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียนแนว
ดำเนินการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตร การวัดและการประเมินการเรียน คำอธิบายในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งระบุเนื้อหาที่ต้องให้
นักเรียนได้เรียน ตามลำดับขั้นตอนกระบวนการที่ต้องให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่
ต้องการให้เกิดการเรียนรู้
2. ศึกษาความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับองค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตร
3. ลำดับความคิดรวบยอดที่จัดให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นได้เรียนรู้ก่อนหลัง โดย
พิจารณาขอบข่ายเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา
4. กำหนดผลที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดแต่ละ
เรื่องแล้ว
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคำอธิบาย
รายวิชา หรืออาจพิจารณาจากกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ
6. กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับขอบข่ายเนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอด
จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมที่กำหนดไว้
7. รวบรวมรายละเอียดตามกิจกรรมข้อ 1 – 6 จัดทำเป็นเอกสารที่เรียกว่ากำหนด
การสอนหรือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมแผนการสอนต่อไป
การเตรียมการสอนและการปฏิบัติการสอน



การเตรียมการสอนเริ่มด้วยการจัดทำแผนการสอน ซึ่งเป็นผลมาจากการวางแผน มาตรฐาน เป็นแผนการสอนย่อยๆ องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการสอน ควรมีดังนี้ (สำลี รักสุทธี และคณะ. 2541 : 7)

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียน

รายละเอียดแผนการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย 9 หัวข้อ โดยการบูรณาการของหน่วย ศึกษานิเทศก์ (สำลี รักสุทธี และคณะ. 2541 : 136 – 137)

1. สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนตามแผนการสอนแล้ว
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อเรียนจบตามแผนการสอนแล้ว
3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการสอนขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด
5. สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
6. การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผล ว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน แยกเป็นก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน
7. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่บันทึกการตรวจแผนการสอน
8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกตรวจแผนการสอนเพื่อเสนอแนะหลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ ในแผนการสอน
9. บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน หลังจากนำแผนการสอนไปใช้แล้วเพื่อเป็นการปรับปรุงและใช้ในคราวต่อไป มี 3 หัวข้อ คือ
 - 9.1 ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการเรียนด้านสุขภาพและปริมาณทั้ง 3 ด้าน คือด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งกำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมิน



9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึก ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
ในขณะสอน ก่อนสอน และหลังทำการสอน

9.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อ
แก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด
รูปแบบของแผนการเรียนรู้
สำลี รักสุทธี และคณะ (2541 : 136 – 137) ได้เสนอรูปแบบแผนการเรียนรู้ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างรูปแบบแผนการเรียนรู้

หน่วยการสอนที่.....

หน่วยย่อยที่.....

เรื่อง.....เวลา.....คาบ

1. สารสำคัญ

.....

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

.....

2.2 จุดประสงค์นำทาง

.....

3. เนื้อหา

.....

.....

4. กิจกรรม

.....

.....

5. สื่อการเรียนการสอน

.....

.....

6. การวัดผลและประเมินผล

.....

.....

7. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม หรือภาคผนวก

.....



เศวต ไชยโสภาพ (2545 : 42) ได้ศึกษาค้นคว้าการแบ่งรูปแบบของแผนการเรียนรู้ออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. แบบบรรยาย เป็นแบบฟอร์มที่คณะกรรมการข้าราชการครู เสนอแนะไว้ดังตัวอย่าง

แผนการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง.....เวลา.....คาบ

วิชา.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชื่อผู้สอน.....

1. สาระสำคัญ

.....

2. เนื้อหา

.....

.....

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 จุดประสงค์ปลายทาง

.....

3.2 จุดประสงค์นำทาง (กระบวนการ

.....

.....

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

.....

5. สื่อการเรียนการสอน

.....

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัดและประเมินผล

.....

.....

6.2 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

.....

6.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

.....

7. กิจกรรมเสนอแนะ (ถ้ามี)



.....
 8. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ตรวจสอบ / นิเทศ / เสนอแนะ / รับรอง)

.....
 ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกหลังสอน

1. ผลการสอน

.....
 2. ปัญหา / อุปสรรค

.....
 3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
 ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....



2. แผนการเรียนรู้แบบตาราง ตัวอย่าง เช่น

แผนการเรียนรู้ที่.....

เรื่อง.....เวลา.....คาบ

วิชา.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชื่อผู้สอน.....

สาระสำคัญ	จุดประสงค์ ปลายทาง/นำทาง	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้	สื่อ / อุปกรณ์	การวัดผล

กิจกรรมเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....



3. แผนการเรียนรู้แบบกึ่งตาราง ดังตัวอย่าง

แผนการเรียนรู้ที่.....

เรื่อง.....เวลา.....คาบ
 วิชา.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชื่อผู้สอน.....
 สาระสำคัญ.....
 เนื้อหา.....
 จุดประสงค์ปลายทาง.....

จุดประสงค์นำทาง	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการเรียนการสอน	การวัดผล / ประเมินผล

กิจกรรมเสนอแนะ.....



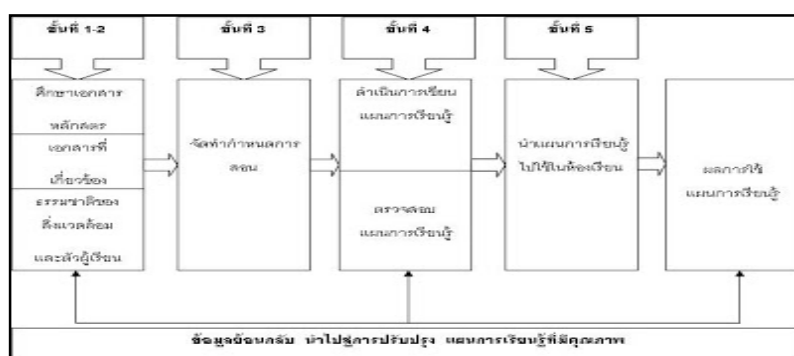
รูปแบบของแผนการสอนทั้ง 3 แบบ ได้แก่ แบบไม่ใช้ตาราง แบบตาราง และแบบกึ่งตาราง สามารถยืดหยุ่นเรื่อง การแบ่งช่องและเรียกชื่อ ดังนี้

1. หัวเรื่อง
2. จำนวนคาบ / ชั่วโมงของแต่ละหัวข้อ
3. สารสำคัญโดยสรุป
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ (กระบวนการที่ใช้)
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. การใช้สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน
7. การวัดผลประเมินผล

ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้คือการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าคล้ายกับบันทึกการสอนที่ฝึกทำในวิชาครู โดยมีวัตถุประสงค์ให้ครูผู้สอนได้ออกแบบและเตรียมการสอนล่วงหน้าให้เห็นรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละหัวข้อย่อยของเนื้อหาวิชาหรือสำหรับการสอนแต่ละครั้ง ซึ่งจะต่างจากเอกสารแนวการสอนตรงที่แผนการเรียนรู้มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมเฉพาะเจาะจงว่าแบ่งย่อยตามเนื้อหาอย่างไร หรือจุดประสงค์ย่อยๆ ได้มากกว่าลักษณะแสดงลักษณะการสอนที่จัดสรรแล้วให้ตรงกับสภาพแวดล้อม ปัญหาความต้องการและปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทั้งนี้เพื่อเป็นการจัดเตรียมการสอน โครงการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรตามโครงสร้างของรูปแบบแผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

การเขียนแผนการสอนหรือแผนการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอแนะไว้ว่า ควรให้เป็นระบบ ซึ่งเริ่มจากศึกษาหลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้องสภาพแวดล้อม และตัวผู้เรียนจึงดำเนินการเขียนแผนการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการสอน เมื่อเสร็จจากการนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการสอนแล้ว ควรสรุปผลการใช้และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาแผนการเรียนรู้ต่อไป ตามแผนการเรียนรู้เชิงระบบ ดังนี้ (รุจิรุ ภูสาระ. 2545 : 147)



ภาพที่ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงระบบ



งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชานีเยธ ข่างวัฒนกุล. (2559) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมเงินต่อครั้ง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ความถี่ในการออม จะออมเป็นรายเดือน วิธีการออมที่ใช้คือออมเมื่อมีเงินเหลือใช้ และการออมแบบเงินฝากธนาคารเป็นรูปแบบการออมที่นิยมมากที่สุด

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม ปัจจัยทางสังคมนั้นวัตถุดิบประสงค์ในการออมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลมากที่สุด แต่จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณนั้น พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางด้านของจำนวนเงินออมและความถี่ในการออม คือผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม ซึ่งแตกต่างกับวิธีการออมที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปัจจัยวัตถุประสงค์ในการออม

ฐานิยา กัมพลาวลี. (2552) ได้ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมระหว่างพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการ กลุ่มประชากรในการศึกษา คือ พนักงานในสถาบันการเงินและข้าราชการ กลุ่มประชากรในการศึกษา คือ พนักงานในสถาบันการเงินจำนวน 300 คน และ ข้าราชการจำนวน 300 คน ที่มีอายุ 23-26 ปี แลอาศัยหรือทำงานในกรุงเทพมหานคร จากผลการวิเคราะห์หาระดับนัยสำคัญทางสถิติของปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมเงินโดยการทดสอบ Z -test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า กลุ่มพนักงานสถาบันการเงินและกลุ่มข้าราชการจะมีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องของการเน้นการออมเงินมากกว่าการลงทุนทางการเงิน ในส่วนของผลการวิเคราะห์รูปแบบการออมโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ พบว่า ร้อยละ 73.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรูปแบบการออมแบบการฝากออมทรัพย์ รองลงมาร้อยละ 37.0 มีรูปแบบการออมแบบการฝากประจำ และร้อยละ 31.0 มีรูปแบบการออมแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ ส่วนรูปแบบการออมสลากออมสิน/ธกส. มีผู้ออมเพียงร้อยละ 18.2 ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น

สรุปผลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัย พบว่า การออมมีระดับที่ไม่สูงมากและยังมีพฤติกรรมการออม ไม่คงเส้นคงวาและขาดความรู้ทางการเงิน จึงเป็นข้อมูลสำคัญในการคิดและวางแผนการจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

นวัตกรรมการสอน หลักสูตรระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ มีวิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การใช้และการเก็บรวบรวม
4. การวิเคราะห์และการสรุปผล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ ทั้งสิ้น 345 คน ผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนในระบบ กลุ่มผู้เรียนทวิภาคี กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ กลุ่มผู้ต้องขังหญิง กลุ่มประชาชนทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนในระบบ 71 คน จำนวน กลุ่มผู้เรียนทวิภาคี 23 คน กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ 29 คน กลุ่มผู้ต้องขังหญิง 24 คน กลุ่มประชาชนทั่วไป 25 คน รวมทั้งสิ้น 172 คน

ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้เข้าร่วม	ระยะเวลา	ช่องทาง
1.กำหนดนวัตกรรมการสอน “หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ”	ผู้จัดทำ โครงการ	ธ.ค.2560- ม.ค.2561	การประชุมกลุ่ม
2.ศึกษาแนวทางสร้างนวัตกรรม -ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่า ด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 2558	คณะกรรมการ การหลักสูตร วิทยาลัย	ธ.ค.2560- ม.ค.2561	www.bsq.vec.go.th
3.ปฏิบัติตามกรอบการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น -วิเคราะห์ความต้องการ -แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร/พิจารณา หลักสูตร -ทำทะเบียนหลักสูตรและรายงาน สอศ. -ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้จัดทำ โครงการ	ม.ค.2561	



ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้เข้าร่วม	ระยะเวลา	ช่องทาง
4.จัดทำหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน “ออมตามรอยพ่อ”	ผู้จัดทำ โครงการ	ม.ค.2561	
5.จัดทำแผนการสอน	ผู้จัดทำ โครงการ	ม.ค.2561	
6.ทดลองสอน	ผู้สอน/กลุ่ม ตัวอย่าง	ม.ค.2561	
7.ปรับปรุงข้อมูล/กระบวนการสอน	ผู้สอน/กลุ่ม ตัวอย่าง	ม.ค.2561	
8.ใช้สอนจริง(กลุ่มเป้าหมาย) 8.1 ผู้เรียนในระบบ ระดับ ปวช. จำนวน 160 คน 8.2 ผู้เรียนทวิภาคี ระดับ ปวส. จำนวน 60 คน 8.3 ผู้ถูกคุมประพฤติ จำนวน 60 คน 8.4 ผู้ต้องขังหญิง จำนวน 25 คน 8.5 ประชาชนทั่วไป 40 คน	ผู้สอน/ กลุ่มเป้าหมาย	มี.ค.-มี.ย. 2561	
9.สรุปรายงานผล	ผู้จัดทำ โครงการ/ รพท.	มี.ย.-ส.ค. 2561	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด

1. เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการสอนและเนื้อหาของหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ออมตามรอยพ่อ โดยสร้างรูปแบบในการประเมิน ในรูป QR code ยกเว้นกลุ่มผู้ต้องขัง ใช้แบบสอบถามในรูปแบบของการเขียน เพราะไม่สามารถเข้าถึงการใช้โทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลการออมเงินในสมุดเงินฝากธนาคารโรงเรียน ก่อนและหลังการอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ออมตามรอยพ่อ
3. แบบบันทึกข้อมูลการวางแผนทางการเงิน เรื่องเป้าหมายการออม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะชีวสังคม/ภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ กลุ่มผู้เรียน ลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ความรู้สึกของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ ลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่าชนิด 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 45) ซึ่งมีน้ำหนักของคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ให้กับตัวแปร จากระดับคะแนนของแบบสอบถามที่ใช้มาตรวัดแบบ summated rating scale ของ ไกลเกิร์ต (Likert) แต่ละระดับจะมีคะแนนอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าพิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

เมื่อได้คะแนนโดยเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัวแล้ว ก็นำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21 – 5.00	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.61 – 3.40	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.80	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1.1 สถิติพื้นฐาน

1.1.1 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s)



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นวัตกรรมการสอน หลักสูตรระยะสั้นออมตามรอยพ่อ ผู้จัดทำโครงการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ตอนที่ 3 ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วินัยทางการเงินในเรื่องการออม

ตอนที่ 1 ด้านการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

ตารางที่ 4.1 ผลการสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

	หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีพไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี หมวดวิชา ทักษะชีวิต สาขาวิชา - กลุ่มวิชา/กลุ่มงาน การบัญชี	
รหัสหลักสูตร 370 -1201- 1103	ชื่อหลักสูตร 1. ชื่อภาษาไทย ออมตามรอยพ่อ 2. ชื่อภาษาอังกฤษ Saving Follow Trace of Father	เวลา 20 ชั่วโมง
สรรถนะของหลักสูตร 1. แสดงความรู้และหลักการ ขั้นตอนของการออมเงินส่วนบุคคล 2. แสดงการคำนวณเป้าหมายการออม 3. จัดบันทึกรายรับ-รายจ่ายประจำเดือนและสรุปการใช้จ่าย 4. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทัศนคติที่ดีต่อการออม		
คำอธิบายของหลักสูตร ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน ขั้นตอนของการออมเงินอย่างฉลาด เรียนรู้การลงทุนเพื่อให้เงินงอกเงย ตัวอย่างการลงทุน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวม พันธบัตรรัฐบาล หุ้น การจัดการรายจ่าย การบันทึกรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน		



รายการสอนและฝึกปฏิบัติ				
หน่วยที่	ชื่อหน่วย – หัวข้อการฝึก	เวลา (ชั่วโมง)		
1	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน”	3		
2	3 ขั้นตอนของการออมอย่างฉลาด	3		
3	การลงทุนในรูปแบบต่างๆ	4		
4	จัดการรายจ่ายไม่ให้เกิดเป็นปัญหา	4		
5	จ่ายแล้วต้องจด	6		
รวม		20		
สื่อ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์				
ที่	รายการ			
1	ใบงาน			
2	ใบความรู้			
3	กระดานคลิปชาร์ต			
4	คอมพิวเตอร์และโปรเจคเตอร์			
เอกสารอ้างอิง/เอกสารประกอบการศึกษา/แหล่งเรียนรู้				
ที่	รายการ			
1	สมุดเงินออม ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน(ศคง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย			
2	การเงินพอเพียง การจัดการทางการเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ			
4	ค้นคว้าจาก www.facebook.com/hotline 1213			
5	ค้นคว้าจาก www.1213.or.th			
แนวทางการประเมิน				
ที่	รายการสมรรถนะที่ประเมิน	วิธีการและเครื่องมือประเมิน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ผ่าน
1	การคำนวณตามสมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน	ใบงาน	10	5
2	การคำนวณเงินออม	ใบงาน	10	5
3	บันทึกรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน	ใบงาน	20	10
4	งานที่ได้รับมอบหมาย	ใบงาน	20	10
5	จิตพิสัย	แบบสังเกต	20	10
6	ประมวลความรู้	แบบทดสอบ	20	10
รวม			100	50



พื้นฐานความรู้และคุณสมบัติของนักเรียน 1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ต้องไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง																					
คุณสมบัติของผู้สอน 1. ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี หรือมีประสบการณ์การสอน วิชาการบัญชีเบื้องต้น 2. เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาการบัญชี																					
คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร <table border="0"> <tr> <td>1. นายวิจิต วิเชียร</td><td>ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพไผ่</td></tr> <tr> <td>2. นายศุภชัย จันทร์ประดิษฐ์</td><td>รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพไผ่</td></tr> <tr> <td>3. นางวิไลวรรณ โขมาลา</td><td>หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี</td></tr> <tr> <td>4. นางเพ็ญใจ ทองสาลี</td><td>ครูผู้สอน</td></tr> <tr> <td>5. นางจรรุวรรณ มีธรรม</td><td>ครูผู้สอน</td></tr> <tr> <td>6. นายนฤเทพ นิยมทอง</td><td>ครูผู้สอน</td></tr> <tr> <td>7. นางสาวหทัยชนก อนันต์ทวีวัฒน์</td><td>ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ</td></tr> <tr> <td>8. นางสาวปรียา นาคพี่น้อง</td><td>ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ</td></tr> <tr> <td>9. นางสาวอรพรรณ ใบดิน</td><td>ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ</td></tr> <tr> <td>10. นางกิตติยา มากมูล</td><td>หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน</td></tr> </table>		1. นายวิจิต วิเชียร	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพไผ่	2. นายศุภชัย จันทร์ประดิษฐ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพไผ่	3. นางวิไลวรรณ โขมาลา	หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี	4. นางเพ็ญใจ ทองสาลี	ครูผู้สอน	5. นางจรรุวรรณ มีธรรม	ครูผู้สอน	6. นายนฤเทพ นิยมทอง	ครูผู้สอน	7. นางสาวหทัยชนก อนันต์ทวีวัฒน์	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	8. นางสาวปรียา นาคพี่น้อง	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	9. นางสาวอรพรรณ ใบดิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	10. นางกิตติยา มากมูล	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
1. นายวิจิต วิเชียร	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพไผ่																				
2. นายศุภชัย จันทร์ประดิษฐ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการอาชีพไผ่																				
3. นางวิไลวรรณ โขมาลา	หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี																				
4. นางเพ็ญใจ ทองสาลี	ครูผู้สอน																				
5. นางจรรุวรรณ มีธรรม	ครูผู้สอน																				
6. นายนฤเทพ นิยมทอง	ครูผู้สอน																				
7. นางสาวหทัยชนก อนันต์ทวีวัฒน์	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ																				
8. นางสาวปรียา นาคพี่น้อง	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ																				
9. นางสาวอรพรรณ ใบดิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ																				
10. นางกิตติยา มากมูล	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน																				

จากตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่าการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันได้จัดทำตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน 2558 ขออนุมัติใช้ตามลำดับขั้น และใช้สอนกลุ่มเป้าหมายที่ผู้สอนกำหนด



ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสอนหลักสูตรระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

กลุ่มเป้าหมาย	ผลการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/เทคนิคการสอน
กลุ่มผู้เรียนในระบบ	1. ความรู้พื้นฐานเท่าเทียมกัน 2. ตื่นเต้นกับการใช้เกม Kahoot ในการเข้ารับการฝึกอบรม 3. ให้ความร่วมมือในการทำใบงาน และกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนด 4. กล้าแสดงออก 5. มีรูปแบบการออมที่ชัดเจน คือ ธนาคารโรงเรียน 6. ชอบวิดีโอที่ผู้สอนสร้างแรงจูงใจในการออม	1. ใบงาน 2. เกมตอบคำถามออนไลน์ kahoot 3. vdo 2 เรื่อง 4. สมุดเงินออม 5. QR Code ความคิดเห็นการสอน
กลุ่มผู้เรียนทวิภาคี	1. ความรู้พื้นฐานเท่าเทียมกัน 2. ตื่นเต้นกับการใช้เกม Kahoot ในการเข้ารับการฝึกอบรม 3. ให้ความร่วมมือในการทำใบงาน และกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนด 4. มีรายได้ระหว่างฝึกงานในสถานประกอบการทำให้เข้าใจรูปแบบการออมชัดเจน 5. ชอบวิดีโอที่ผู้สอนสร้างแรงจูงใจในการออม 6. การติดตามข้อมูลด้านการออมหลังจากเรียนจบทำได้ยาก ฉะนั้นการให้ความรู้เรื่องการออมก่อนจบถือว่าเป็นประโยชน์กับการใช้ชีวิตในอนาคตมากยิ่งขึ้น	1. ใบงาน 2. เกมตอบคำถามออนไลน์ kahoot 3. vdo 2 เรื่อง 4. สมุดเงินออม 5. QR Code ความคิดเห็นการสอน
กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ	1. พื้นฐานความรู้ ในกลุ่มเรียนเดียวกัน มีความแตกต่างกัน ผู้สอนไม่สามารถคัดกรองได้ 2. การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมมีไม่มากนัก ทำให้การจัดกิจกรรมล่าช้า 3. การติดตามข้อมูลด้านการออมหลังจากเรียนจบทำได้ยาก ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร	1. สมุดเงินออม จากศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน(ศคง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย 2. QR Code ความคิดเห็นการสอน



กลุ่มเป้าหมาย	ผลการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/เทคนิคการสอน
กลุ่มผู้ต้องขังหญิง	1. สถานที่สอนเรือนจำอำเภอไชยา 2. รูปแบบการสอนแบบปิด ไม่สามารถใช้เกมออนไลน์ได้ ผู้สอนใช้ใบงาน และเอกสารสมุดเงินออมเป็นหลักในการสอน 3. ผู้เรียนเน้นการขอคำปรึกษา แนวทางการใช้ชีวิตเมื่อพ้นโทษ เกี่ยวกับการออม การเงิน สินเชื่อ ภาระหนี้สินเป็นรายบุคคล การบันทึกรายรับรายจ่าย 4. ให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม การบันทึกข้อมูลต่างๆ ตีความพูดความจริง 5. การสอนสามารถควบคุมเนื้อหาได้ดี เนื่องจากกลุ่มผู้สอนมีความตั้งใจเรียนสูงมาก	1.ใบงาน 2.สมุดเงินออมจากศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน(ศคง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย 3.เอกสาร การวางแผนทางการเงิน จากศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย 4. แบบสอบถามความคิดเห็น
กลุ่มประชาชนทั่วไป	1. พื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน แต่มีประสบการณ์จากรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูก ปลูกฝังนิสัยในการออม 2.มีรูปแบบการออมชัดเจน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ 3.ให้ความสนใจการสอน และชื่นชมผู้สอน 4. สนุกกับการตอบคำถามเพื่อชิงของรางวัล	1.ใบงาน 2.สมุดเงินออมจากศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน(ศคง.) ธนาคารแห่งประเทศไทย 2. QR Code ความคิดเห็นการสอน

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มเป้าหมายในการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ มีความหลากหลาย ระดับความต้องการในการได้รับความรู้มีความแตกต่างกันผู้สอนใช้วิธีสังเกตและประชุมกลุ่มเพื่อเตรียมการสอนให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยอาศัยเครื่องมือและเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย



ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงข้อมูล เพศ กลุ่มเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	82	55
หญิง	90	46
รวม	172	100
กลุ่มเรียน		
กลุ่มผู้เรียนในระบบ	71	41.28
กลุ่มผู้เรียนทวิภาคี	23	13.37
กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ	29	16.86
กลุ่มผู้ต้องขังหญิง	24	13.96
กลุ่มประชาชนทั่วไป	25	14.53
	172	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ จำนวน 172 คน เพศชาย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 55 เพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 46 กลุ่มผู้เรียนในระบบ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 41.28 กลุ่มผู้เรียนทวิภาคีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 13.37 กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 16.86 กลุ่มผู้ต้องขังหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.96 กลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.53



ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านตัวครูผู้สอน			
1.1 ความสามารถในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้	4.29	.56	มากที่สุด
1.2 สอนครบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด	4.52	.59	มากที่สุด
1.3 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าอบรม	4.76	.48	มากที่สุด
1.4 ใช้ถ้อยคำและวางตัวได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นครู	4.70	.49	มากที่สุด
1.5 มีความตั้งใจในการสอนและเอาใจใส่ต่อผู้เข้าอบรม	4.72	.52	มากที่สุด
รวม	4.59	.52	มากที่สุด
2. ด้านเทคนิคการสอน			
2.1 มีเทคนิคในการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน	4.63	.54	มากที่สุด
2.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	4.65	.53	มากที่สุด
2.3 มีการสอดแทรกคุณธรรม	4.64	.53	มากที่สุด
รวม	4.64	.53	มากที่สุด
3. การวัดผลประเมินผล			
3.1 มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลชัดเจน	4.63	.56	มากที่สุด
3.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.65	.53	มากที่สุด
รวม	4.64	.55	มากที่สุด
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน			
4.1 มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม	4.61	.55	มากที่สุด
4.2 มีเอกสาร ใบความรู้ประกอบการสอน	4.69	.52	มากที่สุด
รวม	4.65	.54	มากที่สุด



รายการประเมิน	□	S.D.	ระดับความคิดเห็น
5. ด้านเนื้อหา			
5.1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน	4.67	.55	มากที่สุด
5.2 3 ขั้นตอนของการออมอย่างฉลาด	4.57	.58	มากที่สุด
5.3 การลงทุนในรูปแบบต่างๆ	4.47	.67	มากที่สุด
5.4 จัดการรายจ่ายไม่ให้กลายเป็นปัญหา	4.59	.59	มากที่สุด
5.5 บันทึกรายรับ รายจ่าย	4.75	.49	มากที่สุด
รวม	4.61	.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด คือ 4.65 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านด้านเทคนิคการสอนและการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรวม คือ 4.64 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ในภาพรวมพบว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนแต่ละด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ทุกด้าน

ตอนที่ 3 ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วินัยทางการเงินในเรื่องการออม

ตาราง 4.5 แสดงเป้าหมายในการออม

เป้าหมายการออม	กลุ่มเป้าหมาย(คน)						
	กลุ่มผู้เรียนในระบบ	กลุ่มผู้เรียนทวิภาคี	กลุ่มถูกคุมประพฤติ	กลุ่มผู้ต้องขังหญิง	กลุ่มประชาชนทั่วไป	รวม	
						คน	ร้อยละ
1. เพื่อซื้อบ้าน/สินทรัพย์	22	32	7	9		70	20.35
2. เพื่อทุนการศึกษา	112	16		2		130	37.79
3. เพื่อให้ได้ผลตอบแทน เช่น ดอกเบี้ย					24	24	6.98
4. เพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	26	12	41	2	16	97	28.20
5. เพื่อใช้เป็นเงินทุนในการประกอบธุรกิจในอนาคต			12	4		16	4.65
6. เพื่อสร้างครอบครัวในอนาคต				7		7	2.03
รวม	160	60	60	24*	40	344	100

*กลุ่มผู้เรียน 25 คน มีจำนวน 1 คนไม่ขอเปิดเผยข้อมูล คงเหลือ 24 คน

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย มีเป้าหมายการออมเพื่อทุนการศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.79 รองลงมาคือเพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ร้อยละ 28.20 และน้อยที่สุดเพื่อสร้างครอบครัวในอนาคต ร้อยละ 2.03

ตาราง 4.6 แสดงรูปแบบการออมของกลุ่มเป้าหมายการเรียนรู้วิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ

รูปแบบการออม	กลุ่มเป้าหมาย						
	กลุ่มผู้เรียนในระบบ	กลุ่มผู้เรียนทวิภาคี	กลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติ	กลุ่มผู้ต้องขังหญิง	กลุ่มประชาชนทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ออมทรัพย์ด้วยตนเอง	16	39	23	-	20	98	28.41
2. ธนาคารโรงเรียน/ธนาคารพาณิชย์	101	-	9	25		135	39.12
3. ประกันชีวิต	-	-	1	-	4	5	1.45
4. ซื้อพันธบัตรรัฐบาล	-	-	-	-	-	-	-
5. ซื้อสลากออมสิน	-	-	-	-	12	12	3.48
6. แชร่ เงินสด/ทอง	43	21	27	-	4	95	27.54
รวม(คน)	160	60	60	25	40	100	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ มีการออมในรูปแบบต่าง ๆ วิเคราะห์ได้ว่าออมในระบบ โดยฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน/ธนาคารพาณิชย์ ซื้อสลากออมสิน และประกันชีวิตรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 44.05 ส่วนการออมทรัพย์ด้วยตนเองและรูปแบบการออมกลุ่มแชร์ คิดเป็นร้อยละ 55.95 แต่การออมที่กลุ่มเป้าหมายไม่เลือกคือ การซื้อพันธบัตรรัฐบาล

ตาราง 4.7 แสดงรูปแบบการออมกับธนาคารโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนปกติ ที่ศึกษาต่อวิทยาลัยการอาชีพไผ่ยา ปีการศึกษา 2561

กลุ่มผู้เรียนปกติที่ศึกษาต่อปีการศึกษา 2561 (คน)	การเปลี่ยนแปลงทางการเงิน		
	จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้น	จำนวนเงินออมลดลง	จำนวนเงินออมคงที่
101	71	17	13
ร้อยละ	70.30	16.83	12.87

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มผู้เรียนปกติที่ผ่านการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ออมตามรอยพ่อจำนวน 101 คน ศึกษาต่อวิทยาลัยการอาชีพไผ่ยา ในปีการศึกษา 2561 มีการเปลี่ยนแปลงทางการเงินเรื่องการออมในการฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน จำนวนเงินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.30 จำนวนเงินลดลง และจำนวนเงินคงที่ ร้อยละ 12.87

ตาราง 4.8 แสดงการบันทึกรายรับ รายจ่าย กลุ่มผู้ต้องขังหญิง

ผู้เรียน(คน)	ผลการวิเคราะห์รายจ่าย	
	รายจ่ายเพิ่มขึ้น	รายจ่ายลดลง
25	-	25

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มผู้ต้องขังหญิง มีการบันทึกรายรับ รายจ่าย ผลการวิเคราะห์จำนวน 25 คน สามารถลดรายจ่ายลงได้ทุกคน คิดเป็นร้อยละร้อย



บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

นวัตกรรมการสอน หลักสูตรระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ ผู้จัดทำโครงการนำเสนอผลการวิจัยซึ่งสรุปสาระสำคัญของการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อ

1. เพื่อสร้างหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ
3. เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงและวินัยทางการเงินเรื่องการออม

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ มีระดับความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป
2. วินัยทางการเงินเรื่องการออม มีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกเมื่อผ่านการอบรมวิชาชีพ

ระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดนวัตกรรมการสอน

“หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ออมตามรอยพ่อ”

2. ศึกษาแนวทางสร้างนวัตกรรม

- ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 2558

3. ปฏิบัติตามกรอบการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

- วิเคราะห์ความต้องการ

- แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร/พิจารณาหลักสูตร

- ทำทะเบียนหลักสูตรและรายงาน สอศ.

- ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้

4. จัดทำหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น “ออมตามรอยพ่อ”

5. จัดทำแผนการสอน

6. ทดลองสอน



7.ปรับปรุงข้อมูล/กระบวนการสอน

8.ใช้สอนจริง (กลุ่มเป้าหมาย)

9.สรุปรายงานผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการสอนและเนื้อหาของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ โดยสร้างรูปแบบในการประเมิน ในรูป QR code ยกเว้นกลุ่มผู้ต้องหญา ใช้แบบสอบถาม ในรูปของการเขียน เพราะไม่สามารถเข้าถึงการใช้โทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

2. ข้อมูลการออมเงินในสมุดเงินฝากธนาคารโรงเรียน ก่อนและหลังการอบรมหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน ออมตามรอยพ่อ

3. แบบบันทึกข้อมูลการวางแผนทางการเงิน เรื่องเป้าหมายการออม

4. สมุดเงินฝากข้อมูลการออมเงินธนาคารโรงเรียน ก่อนและหลังการอบรมหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน ออมตามรอยพ่อ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ด้านการใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ

กลุ่มเป้าหมายในการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ มีความหลากหลาย ระดับ ความต้องการในการได้รับความรู้มีความแตกต่างกัน ผู้สอนใช้วิธีสังเกตและประชุมกลุ่มเพื่อเตรียมการสอน ให้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยอาศัยเครื่องมือและเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสอนในแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้เรียนในระบบและทวิภาชีรับรู้และเข้าใจ ข้อมูล มีความพร้อมในการเรียนและเครื่องมือที่ใช้ในการสอน สามารถสร้างองค์ความรู้และเสริมสร้างวินัย ทางการเงินในเรื่องการออมได้ดี เมื่อจบการศึกษาผู้สอนมุ่งหวังให้กลุ่มผู้เรียนมีระเบียบวินัยทางการเงินอยู่ในสังคมไม่ก่อหนี้เกินตัว

กลุ่มผู้เรียนนอกระบบ ผู้ถูกคุมประพฤติดและกลุ่มประชาชนทั่วไป พื้นฐานความรู้แตกต่างกัน ผู้สอน ต้องใช้วิธีการสอนเพื่อจูงใจให้เห็นความสำคัญของการออม และมีการตั้งเป้าหมายในการออม

กลุ่มผู้ต้องขังหญา เป็นผู้ทีขาดโอกาสทางการเรียนแต่ผู้สอนได้คำนึงถึงการใช้ชีวิตเมื่อพ้นโทษ โดย จัดรูปแบบการสอนสำหรับผู้ที่ไม่มียินทางการเงินจนทำผิดกฎหมายจนได้รับโทษ ให้สามารถใช้ชีวิตเมื่อพ้น โทษและมีระเบียบวินัยในการใช้เงิน โดยเน้นการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล



ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด คือ 4.65 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านด้านเทคนิคการสอนและการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรวม คือ 4.64 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ในภาพรวมพบว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอนแต่ละด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ทุกด้าน

ตอนที่ 3 ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วินัยทางการเงินในเรื่องการออม

ผู้เข้าอบรม จำนวนทั้งสิ้น 345 คน พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย มีเป้าหมายการออมเพื่อทุนการศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.79 รองลงมาคือเพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ร้อยละ 28.20 และน้อยที่สุดเพื่อสร้างครอบครัวในอนาคต ร้อยละ 2.03

กลุ่มเป้าหมายที่เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ออมตามรอยพ่อ มีการออมในรูปแบบต่าง ๆ วิเคราะห์ได้ว่าออมในระบบ โดยฝากเงินกับธนาคารโรงเรียน/ธนาคารพาณิชย์ ซื้อสลากออมสิน และประกันชีวิตรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 44.05 ส่วนการออมทรัพย์สินด้วยตนเองและรูปแบบการออมกลุ่มแชร์ คิดเป็นร้อยละ 55.95 แต่การออมที่กลุ่มเป้าหมายไม่เลือกคือ การซื้อพันธบัตรรัฐบาล

อภิปรายผล

การใช้เกมเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่ม Gen Y การนำเกมตอบคำถามออนไลน์ Kahoot มาใช้กับผู้เรียนในระบบปกติและกลุ่มทวิภาคี โดยมีรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้น

- (1) Competency การทดลองใช้หลักสูตรและสมรรถนะผู้เรียน โดยต้องการส่งเสริมการออมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยแท้จริง
- (2) Explicit Knowledge ความรู้และหลักการออม คือ การสร้างศักยภาพครูให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง สร้างค่านิยมการออมรวมถึงการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- (3) Tacit Knowledge การเกิดอุปนิสัยรากฐานเชิงลึก คือ กลุ่มผู้เรียนต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเงินจากไม่เคยออม ให้เริ่มต้นการออม และมีหลักในการออม เปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็ง(ทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง ความรู้ฝังลึกในตน คือ สิ่งที่ยังมองไม่เห็นเกิดจากภายในลึกลงไป) ดังนั้น หากจะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน จึงต้องสร้างแรงบันดาลใจหรือศรัทธา หากระบวนการฝึกด้วยการจัดกิจกรรมให้ทำต่อเนื่องจนเกิดความเคยชิน เกิดเป็นนิสัย สร้างอุปนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้น เพื่อให้ส่วนของภายนอกที่แสดงให้เห็น คือ การออม

ข้อเสนอแนะ

1. การขยายผลในสถานศึกษา ทำอย่างต่อเนื่องและตลอดไปเพื่อให้อุปนิสัยการออมให้เกิดขึ้นในวงกว้าง
2. การเก็บข้อมูลควรมีการศึกษาวิธีการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่ทันสมัยหรือเทคโนโลยีอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาผล



กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีอย่างยิ่งจากความร่วมมือของ
ผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ออมตามรอยพ่อ ผู้วิจัยขอขอบใจ มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพไชยา ที่ทำให้
โครงการนวัตกรรมการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ออมตามรอยพ่อ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อนึ่งตลอดเวลาของการทำโครงการ ได้รับคำชี้แนะ เอกสาร และกำลังใจจากคณะทำงาน ธนาคาร
แห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ทำให้คณะผู้จัดทำโครงการทำงานสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีอุปการคุณดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง ความรู้ ข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์ขอมอบให้ธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้สนับสนุนโครงการนี้ให้เกิดขึ้น

นางเพ็ญใจ ทองสาลีและคณะ



บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม วัฒนชัย. (2545). การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
_____. (2558). การจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา. [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.vec.go.th>. [2558 , พฤษภาคม 13]
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา,สำนักงาน (2558). ภารกิจและนโยบายการอาชีวศึกษา. [Online].
เข้าถึงได้จาก : <http://www.vec.go.th/Default.aspx?tabid=87>. [2558 , พฤษภาคม 15]
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : ผู้
แต่ง.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มนตรี.
- ชานีเยอร์ ช่างวัฒนกุล. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชน. สงขลา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฐานิยา กัมพลาวลี. (2552). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมระหว่าง
พนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการกรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เสกสรร ศุภแสง.(2536). การออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการ
ปกครอง จำกัด : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาครแห่งประเทศไทย.(2556).สมุดเงินออม.
กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม “การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะลั่น “อมตามรอยพ่อ”

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะลั่น ของครูผู้สอนตามความรู้สึกของผู้เข้าอบรม เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ 1 ชาย ☐ 2 หญิง
2. กลุ่มผู้เรียน ☐ ปกติ ☐ ทวิภาคี ☐ คุมประพฤติ ☐ ประชาชนทั่วไป

ตอนที่ 2 ความรู้สึกของนักเรียน นักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านตัวครูผู้สอน					
1.1 ความสามารถในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้					
1.2 สอนครบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด					
1.3 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าอบรม					
1.4 ใช้ถ้อยคำและวางตัวได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นครู					
1.5 มีความตั้งใจในการสอนและเอาใจใส่ต่อผู้เข้าอบรม					
2. ด้านเทคนิคการสอน					
2.1 มีเทคนิคในการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน					
2.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น					
2.3 มีการสอดแทรกคุณธรรม					
3. การวัดผลประเมินผล					
3.1 มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลชัดเจน					
3.2 เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน					
4.1 มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
4.2 มีเอกสาร ใบความรู้ประกอบการสอน					
5. ด้านเนื้อหา					
5.1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สมการสู่ความมั่นคงทางการเงิน					
5.2 3 ขั้นตอนของการออมอย่างฉลาด					
5.3 การลงทุนในรูปแบบต่างๆ					
5.4 จัดการรายจ่ายไม่ให้เกิดเป็นปัญหา					
5.5 บันทึกรายรับ รายจ่าย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....



การใช้โปรแกรม Kahoot สำหรับช่วยในเรื่องการเรียนการสอน

โปรแกรม Kahoot คือ เกมที่ตอบสนองต่อการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนสนุกกับการเรียนโดยเป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินผล โดยผ่านการตอบคำถาม การอภิปราย หรือการสำรวจความคิดเห็น

Kahoot เป็นเกมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย คำถามปรนัย เช่นการตอบคำถาม การอภิปราย หรือการสำรวจ คำถามจะแสดงที่จอหน้าชั้นเรียนและให้นักเรียนตอบคำถามบนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของตนเอง เช่น คอมพิวเตอร์ มือถือ หรือไอแพด

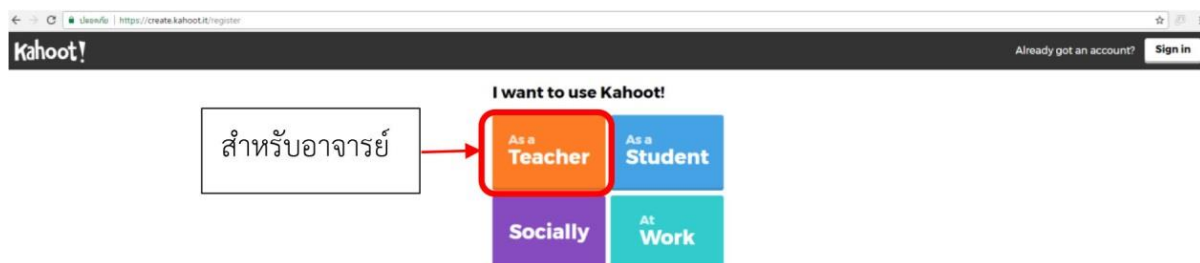
สำหรับอาจารย์ผู้สอน

- ขั้นตอนการสมัครใช้โปรแกรม Kahoot

1. เข้าไปที่ URL <https://kahoot.com/>



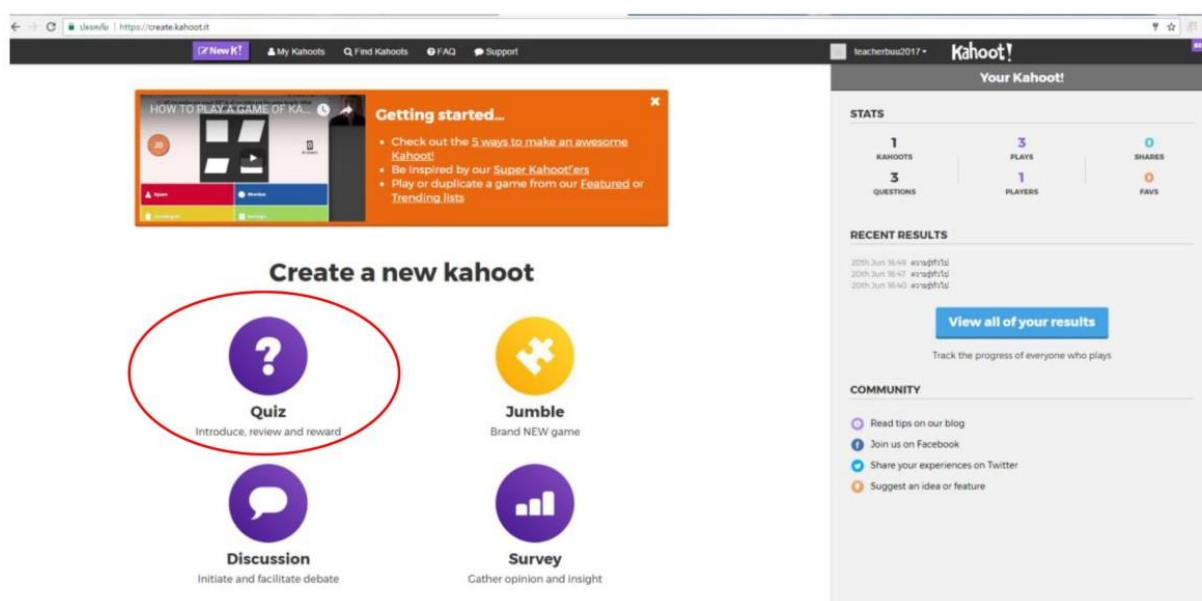
2. เลือกความต้องการใช้ kahoot ในการทำอะไร



3. เลือกระหว่างการลงทะเบียนโดยใช้ facebook หรือ e-mail ในรูปสำหรับ e-mail

- ขั้นตอนการตั้งคำถาม

1. เลือกหัวข้อสำหรับการตั้งคำถาม



2. เข้าสู่หน้าการตอบคำถาม

The screenshot shows the 'K! Question 1' interface. Annotations in Thai point to various fields:

- ตั้งหัวข้อความ** (Set question title) points to the 'Question (required)' field containing '1. ม้าลายมีลายสีอะไร'.
- ตั้งเวลาให้คิดในการตอบคำถาม** (Set thinking time for answering) points to the 'Time limit' dropdown set to '20 sec'.
- คำตอบจำนวน 4 ข้อ** (4 answers) points to the list of four answer options: 'สีเขียว' (Green), 'สีม่วง' (Purple), 'สีขาว' (White), and 'สีเหลือง' (Yellow).
- คำตอบที่ถูกต้อง** (Correct answer) points to the 'Award points' section where 'YES' is selected.
- เพื่อตั้งคำถามข้อต่อไป** (To set the next question) points to the 'Next' button in the top right corner.

Additional interface elements include a 'Media' section with options to 'Add image', 'Upload image', or 'Add Video', and a 'Credit resources' field.

3. หน้าเพิ่มคำถามข้อต่อไป

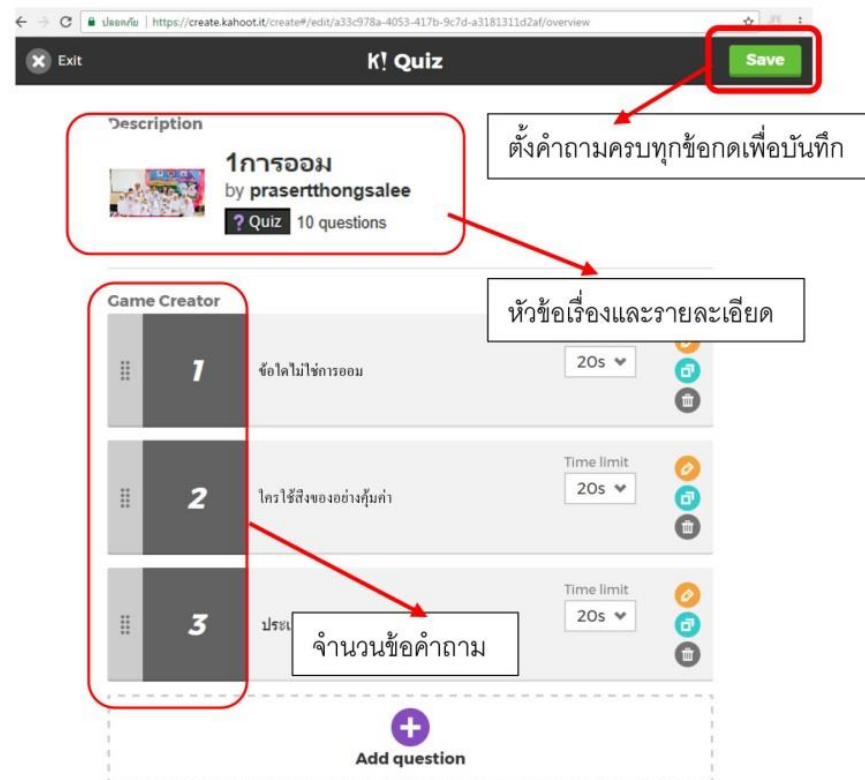
The screenshot shows the 'K! Quiz' overview page. Annotations in Thai point to specific elements:

- เพิ่มข้อความ** (Add text) points to the 'Add question' button, which is highlighted with a red box and a plus icon.

The page displays details for a quiz titled '1การอม' (1st Term) by 'praserthongsalee', created 3 weeks ago, with 10 questions and public access. Below this, it shows a 'Game Creator' section for 'เงินอม' (Money Term) by 'praserthongsalee', created 4 months ago, with 10 questions and private access.



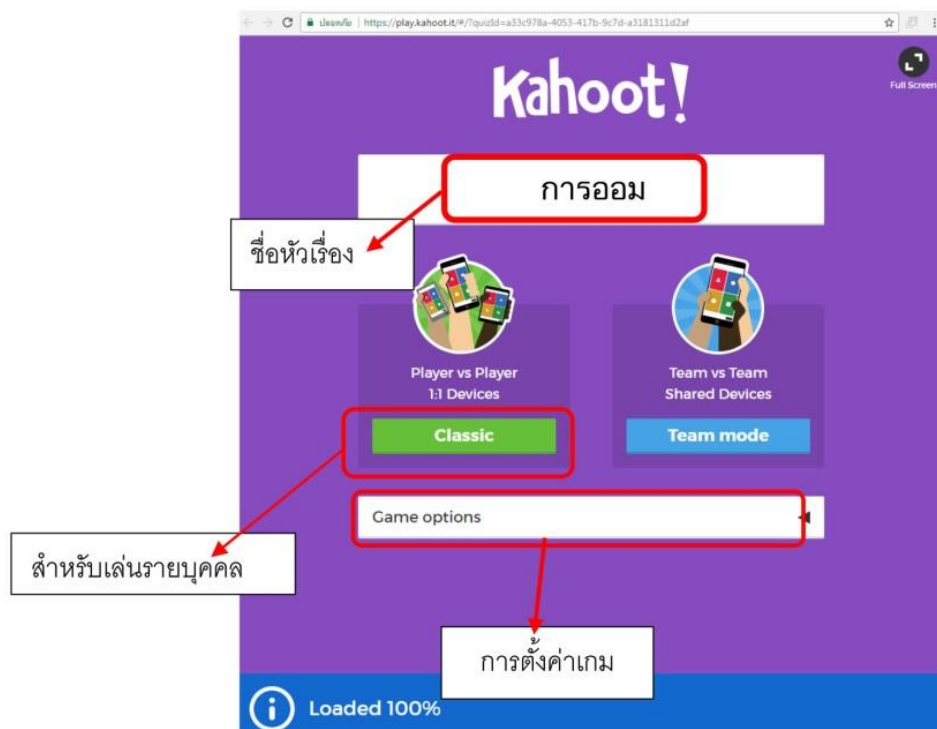
4. เมื่อทำข้อคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว



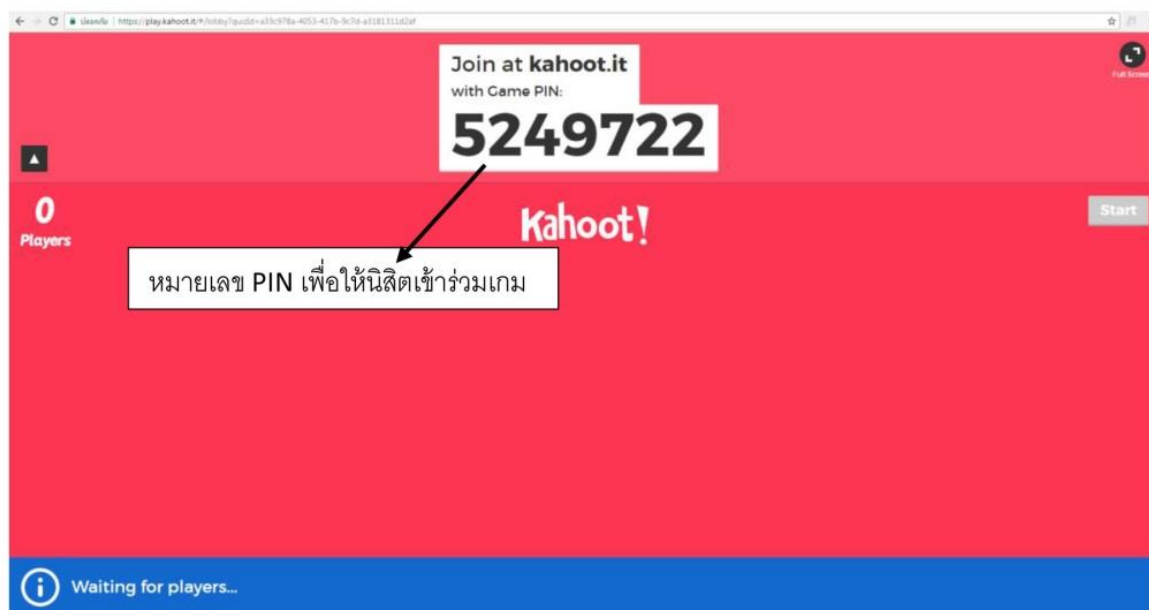
ขั้นตอนการเล่น

สำหรับอาจารย์ผู้สอนเข้า URL: play.kahoot.it

1. สำหรับการเล่นรายบุคคล



1.1 ขึ้นหน้าต่าง เพื่อเริ่มเล่นเกม

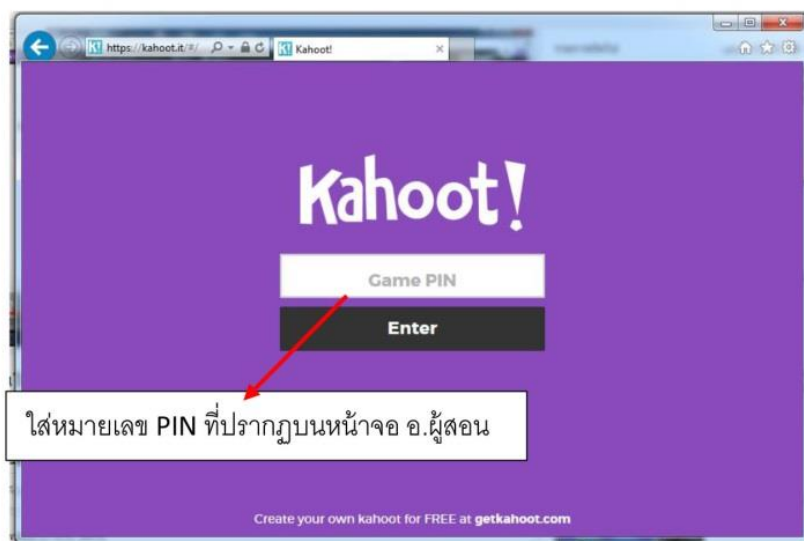


1.2 เมื่อมีผู้เล่นเข้าร่วมครบแล้วให้กดปุ่ม start เพื่อเริ่มเล่นเกม

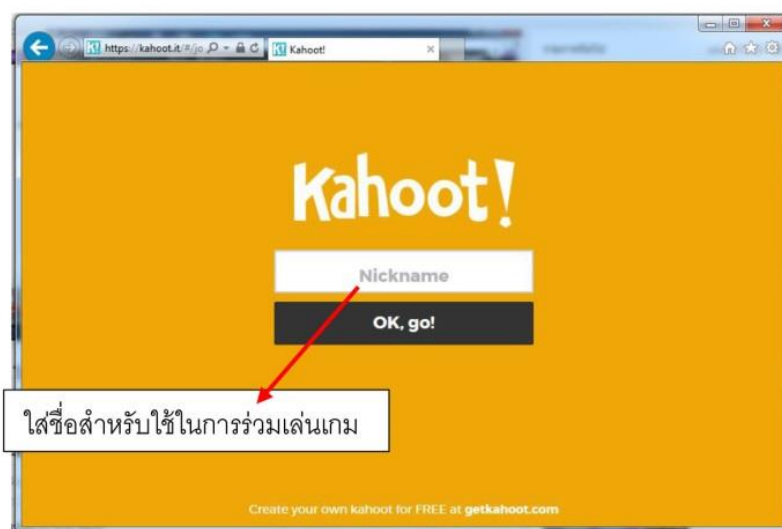


สำหรับผู้เข้าร่วมเล่นเกมเข้าโปรแกรม เข้า URL <https://kahoot.it/>

1.1 ใส่หมายเลข PIN ที่ได้จากหน้าจอ อาจารย์ผู้สอน เสร็จแล้วกดปุ่ม Enter



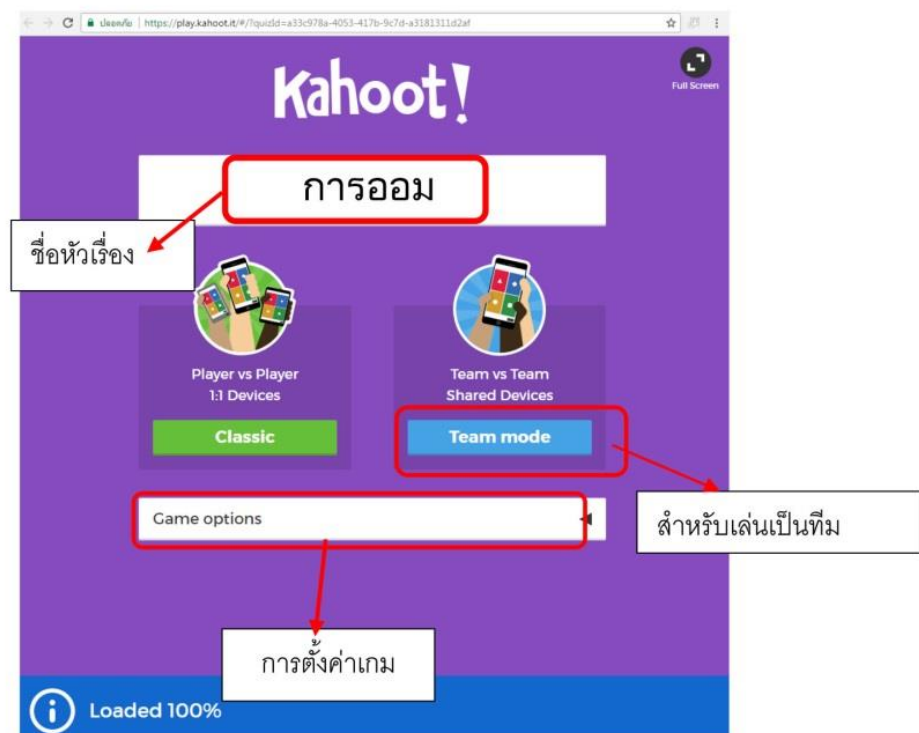
1.2 ใส่ชื่อสำหรับใช้ร่วมเล่นเกม



1.3 .ใส่ชื่อเรียบร้อยแล้วกดปุ่ม OK,go!



2. สำหรับการเล่นเป็นทีม



1.1 ขึ้นหน้าต่าง เพื่อเริ่มเล่นเกม



1.2. เมื่อมีผู้เล่นเข้าร่วมครบแล้วให้กดปุ่ม start เพื่อเริ่มเล่นเกม



สำหรับผู้เข้าร่วมเล่นเกมเข้าโปรแกรม เข้า URL <https://kahoot.it/>

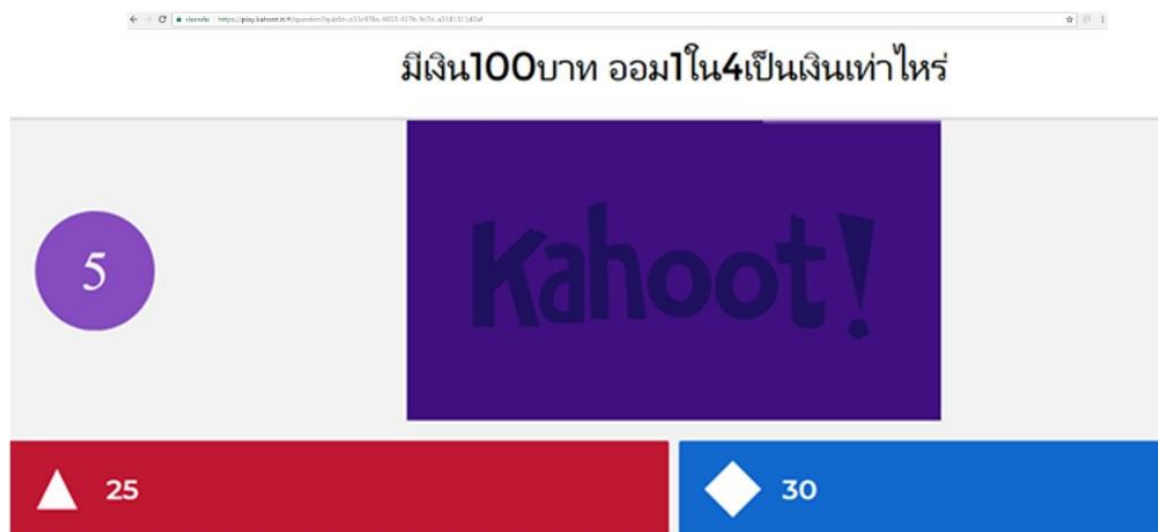
1.1 ให้ผู้เข้าร่วมเล่นเกมตั้งชื่อทีม เมื่อตั้งชื่อทีมเรียบร้อยแล้วกดปุ่ม OK,go!



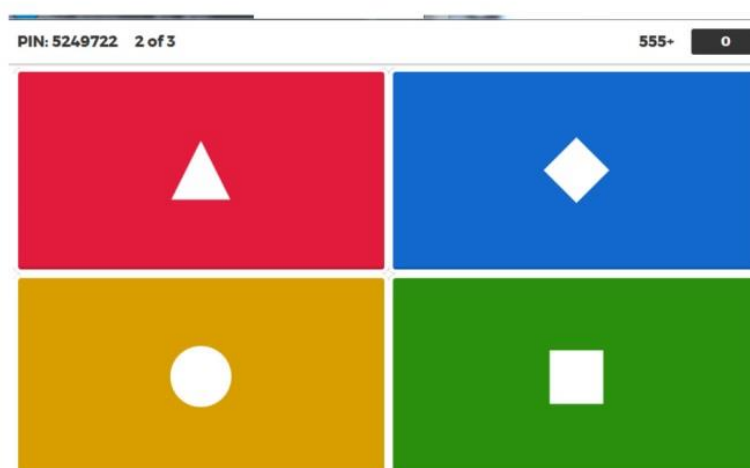
1.2 ให้ผู้เข้าร่วมเล่นเกมใส่ชื่อสมาชิกในทีม เมื่อใส่ชื่อครบทุกคนแล้วให้กดปุ่ม Ready to join!



เมื่อมีผู้เล่นเข้าครบแล้ว อาจารย์ผู้สอนจะเริ่มคำถามข้อที่ 1 จะปรากฏหน้าจอตั้งภาพ โดยคำถามจะโชว์หน้าจอเครื่องอาจารย์ จะแสดงข้อคำถามและคำตอบโดยให้ผู้เล่นเกมเลือกคำตอบตามสีและสัญลักษณ์ที่ขึ้นมา



หน้าจอניתหรือผู้เข้าร่วมเกม โดยดูคำตอบจากหน้าจออาจารย์ผู้สอนโดยเลือกคำตอบตามรูปและสีที่ขึ้นหน้าจอ



5. เมื่อตอบคำถามแต่ละข้อจะแสดงคำตอบที่ถูกต้องให้



6. เมื่อตอบคำถามหมดทุกข้อจะแสดงคะแนนผู้ที่ได้ 3 อันดับแรกของห้อง

